

39618

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

జెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల ౪ వ తేది సోమవారము

NO. 131

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

సంచిక ౧౩౧

మంచి మేలు వస్తువుల నే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్స్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ నమ్ వుప్పు పచ్చ అన్న భేది
ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం 12. మద్రాసు.

(1601)
A

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రముగ నుండి సగరమున నీరులలో ధూళిరేగుచు జననవృద్ధులకు నుండి చల్లనిగాలి కాధానము లేనితరువాత
వాయుచలనమే లేని కాలమున కనలుమాసి కొంతకాలముండి

దిల్ కుష్

సుగంధమును మూరగొడును. ఆ సువాసన విూతు నవనవోద్యాన సుందారానందమును స్మరణకు తెచ్చి అపూర్వ
స్వప్నములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

దిల్ కుష్

నీసాలను తను అలంకార పేటికలం దవచ్చుకొందురు.

(1299)

దిల్ కుష్

అపూర్వముగ సాఖ్యమును అమంచానందకరముగ సుగంధమును కలిగించును. కుర్మాంకారములకు నిది నాయక
మణి. వెలలును, సోలుయోజనీయరత్నలను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్డింగు, వై నాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

నర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మాత్రము)

మృత్యుమోక్ష మయ్యకాక సంతోషముతో పోవుదును.

గుణములేదని తలుపుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు నుండ
వలసిన యావృశ్చికము. అండ్
యూకాసి, జోయలైన్సులచే పాక
క్షగాంచబడియున్నది. ఎన్నివిధము
లందును మందు గుణముమోలదు,
తేజస్వ మూత్రము కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, పిట్టి మొదలగు
విషబంతువుల కాటులకు ముఠయో
గించును. వెల పాకతో 1-౧ 0-0
పోస్తే 0-8-0. 1 దశక పాకపు
వెల రూ 6-0-0. పోస్తే కేసు.

విశేషము 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తే ఇవ్వాలి.
కర్తవ్యము 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యవలెను.
విదేశాదు:— భారతదేశమున నెరి,
6 శంకరేశ్వరస్వామి కిది, పాకాడేల పోస్తే, మద్రాసు.

130 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోకమును కాళ్ళరేసుఖమును 2 నులు వ్యా
భావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటకునే కను
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అశోకమున
మనకు కలుగజేసి కరీరసాఖ్యమును దృఢపాత్రమును. ఆ
యొక్కవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవ్వాలిగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేము భరించి సంకేత
ము. వెంటనే వ్రాయుకొరదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశింకర్ గోవిందజీ,
అలెంకెరిగనా కొడుకలయందు, 151/౧ బాల్కన్ బాస్

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!

సర్కారునందు రిజిస్టరుచేయబడిన నం 2158

అలాస్టాపునందు చేవ్రాలున్నద్ర గల్గిన
రసీదు:—ఈ మామైరెండు మాత్రము గల కొట్టిలగా కొను
పారి కివ్వబడును. ఈ మాత్రము నీమిది గుణముగదని
యెడల ఈశ్వరసాక్షి ఆ రసీదును చేవ్రాలు చేసి 3 మా
సములోగా వారిను పంపితే వెలను వారిను పంపులాము.
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మురట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జోబ్ బా.

కత్తికభాగము ! ధాతుపాస్తకము !! శోగనివారకము !!!

ఈ మాత్రము మొదటిదిమే అశ్వశస్త్రము గుణము
లను గనుపలచును. చిక్కినదవుడల బుట్టితేనీ నిగనిగ మెలము
జేయును. కరీరమందు మూర్తిగల్గి వీర్యవృద్ధిచే ముఖ్య
నిచ్చును. నడుమనోప్పి, వాయువు, మేము, శ్యామము, వర్ష,
కడుపునోప్పి, అజీర్ణము, మలబద్ధక, జ్వరములు, మూలవ్యాధి,
మేనారోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమంటలి ప్రారము,
స్త్రీలప్రదర్శము, కాలము తప్పి బుంకునకును వీటిని ముఖ్య
నారముజేసి రక్తవృద్ధియు ముద్ధియు చేసి నర్వవృశ్చికవ్యాధి
లను నశింపజేయును. వెల బుట్టి 1-౧ రూ. 1-0-0, 8-౧
రూ. 2-10-0. త. అ. వెలు. ఏకొట్టు కావలెను. (1728)

దీ గుల్షన్ జోబ్ బా కంపెనీ, బొంబాయి ౩.

The GulshanJohani Co., Nagda Street, Nadi, Bombay.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

ఆంధ్ర పత్రిక విశిష్టతలుములతో నిండియుండును.

ముద్రణ సంచిక	కల ప్రతి 1-8	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
చాలవ	" (కొద్ది పుస్తక)	1-8-0
బిడద	"	1-0-0
అడద	"	1-0-0

ఇందు విశేష మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశిష్టము.

మొదట సంచిక	కల ప్రతి 1-8	1-0-0
మరిమదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-0-0
పదియవ	"	2-0-0

6, 7, 8, 9 సంవత్సరాలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములను సంగ్రహముగా చిత్రించుములతో ముద్రితము యున్నది. ఈ పదిసంచికలను ఏక కాలమున కొనుపారితే మొత్తముగా పరసముగ యిచ్చెదము.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాధ్యక్షుల యావత్ వ్యాసములు, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యావత్ వ్యాసములు, పీఠ చిత్రికములు, చిత్రిత శిల్పములు సలక్షణముగా చక్కని శైలిలో సద్దలక్షణములతో ముద్రించబడి యున్నది. కల ప్రతి 1-8 1-8-0 చిరునామము:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ఉపదేశికావ్యములు, శైలిమలభరము. ప్రతిదినము వారంకడగినది. కొద్దికలుముద్రణ మిగిలియున్నది. త్వరపడుడు. ప్రతి 1-8 రు 0-12-0, పోస్టేజి రు 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గోదాగుడి, మత్తలపల్లెం. (1700)

మలయ చందనము

(1251) ఆంధ్రోద్యమమున కుతారము నుండి పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. అక్కడను లేదు. పిలిచారేమన్నది కవిశక్తియే తెలియదు. ఈచుట్టైన మా మలయచందనము ఎటువై తెలుపు, దెచ్చి జను మూడు దినములలో ఆంధ్రోద్యమము మూడు భూములలో ముచ్చును. ప్రతి 1-8 2-0-0 గంధర్వచారిత్రం, రాజనాథం.

Vitafer

The Greatest of All Tonic Foods

is a nerve food which may be taken absolutely without risk of overstimulation or reaction, and with entire medical approval, because it rebuilds natural forces and replaces the daily expenditure of nervous energy.

Obtainable from
Spencers,
Madras
and
Branches.

Vitafer Small Tin	2 4 0
" Medium "	3 14 0
" Large "	6 12 0

ఆంధ్రక్షత్రియులు

[విలుకూరి వీరభద్రరావు గారు]

శ్రీమత్పితృ పురాంధ్రులతోడ మందలివారి భద్ర పితం బధిష్ఠించి తమ యశ్వార్యపరిశోధనములచే విజగ్ధులై విజ్ఞులకు విరోధమును గల్పించుచున్న శ్రీమదులు మంజురి ముద్దారావు గారు నేడొంధ్రక్షత్రియులపక్షమున కళలత్తులై కొని, అవివాదముచేయును, అభియోగాపాదకమును, అపారభోధకమును, అభ్యాసనిలయ నగు శిర్డితో నొక వ్యాసముడు వ్రాసి యాంధ్రక్షత్రిక సలంకరింపజేయుట మనీ యాద్యవ్యవితేష మని తలంచెదను. ఆంధ్రులచరిత్రమున వాంధ్రక్షత్రియులకు ముక్కులని వక్కాణించితివంటి! పద్యనాయకులను సంకళానివారిని నుడివెలియ! పద్యనాయకులను గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసముని వివరింతును. మొదటి విషయమును ముచ్చుండు కమలమైన బుద్ధితో జరిపించి కత్తమును ధర్మము నతిమించుకుండ వాయభిప్రాయమును వెల్లడింతును. దానిని చిత్రించి భక్తియును చక్రికయును నగువారు యథార్థముగా గ్రహించి తెలుపుదురగా! నావాద మసత్యమైనదై, తోవభూయిష్టములైన భాగములను నిరూపించినవో దానిని తొలగించి సంస్కరించి మరల ఆభాగములను బ్రకటించుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాడను.

[తతిమంధకములు:—] రాచీవవాదమున బట్టి గౌరవ బుద్ధి, యత్నధీమాగ నుండుటచేత దమనములు మిక్కిలి ప్రాచీనములైన నవియు, ఘనములైన నవియు లోకమునకు ప్రతీకరింపనంది కులాభిమానులు, ధర్మాభివర్ధిలకేశనలు కుటీంధర ముత్రులై తిమ్మగిరియందుకొని యుండునట్టి పండితుల చేతనకవుల చేతను యథార్థ చరిత్రమును తెలిసికొనుటకు నైతికాదుండఁ ద్రాచీవగ్రంథములలో గ్రోత్రక నవీవవిషయములను జేసిందియు, నూర్చి పురాణములను, నూర్చిగ్రంథములను, నూర్చి కథలను కల్పించియు చిత్కలను వెల్లడి నత్పాదించి, ధులపురాణములను పుట్టింది. కల్పిత కథల నెన్నిటివో యిట్టి. నేయునే! యథార్థములను చరిత్రములు నయథార్థములగు ఏమయములతో గూడుకొని యుండుట చేత సత్యమునుండి నర్జయము విడదీయుటగాఁ గన్ప మెత్తుడను చున్నది. పరస్పరసంబృంధి లేని గ్రంథము లనేకములు గలవు ఒకగ్రంథమునదే పరస్పరవ్యత్యాసములు మొందుగఁ గన్పట్టును. అత్యుచిత ప్రమాదమునకులై న, సంకల్పము గానాదు. కాని బుద్ధిపూర్వకముగ సత్యమును జూచున కలముకై వ్రాసఁబడిన గ్రంథము లగుటవలన వారి పరిజ్ఞాను చరిత్రము తెలిసికొనుటకు బ్రతిబంధకము లగు చున్నవి. ఆంధ్రజాతి పరిజ్ఞానచరిత్రమును చక్కఁగాఁ గ్రహణ గ్రహించుటకు సర్వభేదములవలన గలిగెడి యావత్తుల నుండి యాంధ్రజాతిని విడదీసి శ్రీమద్రామములలో సభిష్ఠిగాంచ గలను. చరిత్రకారులు మరలను స్వాధ్యాయములై కృషి నజుపరచుదుర.

సమలభిమానము గల మహాసంఘములవారు ప్రతి ఘటించ వచ్చున; మహాపండితులును, మహాపురుషులు "వీరు పండితులు కాకర, "భూషాహము లేనివా" రని వీరు చెప్పిన వాని కపార్థములు కల్పించి గేలిసేయుచు మహాసంఘముల నుద్దేశించి జేసి ప్రతిబంధములు కావచ్చును; నష్టమైన శిథిల గ్రహములవలె, వీరితో పోరాడవలసి వచ్చును. బంధువులు, మిత్రులు, మొదలగువారు నిమత్సానాపజుపవచ్చును. ధనియు వీరికప్పికి తోడ్పడక దూరముగాఁ తోఁగి పోవచ్చును. అయినను చరిత్రకారుడు కుష్ఠిర చిత్తుడై స్వయం కృషిని పీడక దైవమునే నమ్మకొని సత్యాన్వేషణమునకై జాతిపరిజ్ఞానచరిత్రమును సాధించుటకై చారిత్రిక సత్యములను లైటుట వీసి ప్రకటించినవో సంఘసంస్కరణము కులభసాధ్యమై యున్న ముతైన భేదములు తొలగిపోయిన తిట్టమును యాంధ్రమహాసంఘ మేర్పడి యల్పకాలములో సాంధ్రజాతి మహా స్మృత్యవహము పొంది లోకమున కన్ను తెక్కలగు. ఒక వేళ చరిత్రకారునిపట్ల జేతము కృతజ్ఞుడగు వహించువన్నతన సర్వస్వమును ధారపోయవలసి వచ్చినను, కుదకుఁ దప్పరాణములను సయితము అర్పించ వలసి వచ్చినను వెనుదీయక తన విధ్యక్తధర్మమును నెఱవేర్చుకొనువాఁ డగునేని వాని స్థానమున కుత్తముక చరిత్రకారుడు ప్రజేపించి ఆ మహాత్మ్యమును సాగించక మోడను.

వా కిట్టిసంకల్ప ముదయించిన జేకచక్రిమంతయును సవిద్యార్యముచేత బాట్టుకొనఁబడియుండుటందేని బహు సంవత్సరములకు గాని వా గుంకల్పము నెఱవేఱునట్టి భాగ్యము కట్టిపడి కాదు. పట్టెను! ఆంధ్రక్షత్రిమమును రాజయోగము నట్టిపట్టయ్యె.

శూద్రు లనిన దెవరు?

ఆంధ్రక్షత్రియులకు శూద్రులని వక్కాణించినది నేను కాదు. వీరిని శూద్రులని నే నెన్నఁచును వక్కాణించును. శూద్రక్షత్రివృద్ధి మెట్టిగిన నేను ఒక్క ఈయాంధ్రక్షత్రియులనే కాదు: బలిజ, కమ్మ, వెలయ, రెడ్డి, తెలగ, మొదలగు సత్కల్పవృత్తుల వారి వెవ్వరినినాడ శూద్రులని వక్కాణించుటకు సాహసించను. నేను వ్రాసిచరిత్రములో నెచ్చుటవైన శూద్రక్షత్రియోగము కానంబడినయెడల నది యే పురాణవాక్యములోనిదో, మఱి యే గ్రంథర్థ వాక్యములోనిదో యె యుండునే గాని నేను నిర్ధారణ చేసినదిగా నుండదు. ఈజర్మములకు శూద్రక్షత్రియను వాఁడు మహాదావము.

"శోచంతి భిక్షంతి ఇతి శూద్రాః కుచకోక" అనఁగాఁ గ్లగము నుండువారు శూద్రులని కల్పాక్షయ తెలుపుచున్నది. కనుక నే ఆంధ్రులచరిత్రములోని మూఁదంభాగములో విద్యార్థిమధ్యభద్రకుల ననుసరించి వర్తమాన కాలమున వాంధ్రజాతియనం దున్న బలిజ, కమ్మ, వెలయ, రెడ్డి, తెలగ తెగలవారిలో నుత్తమస్థితి యుం దున్నవారలను క్షత్రియులగాను వైశ్యులగాను పరిగణింపవలసి యున్నను నాఁగవత్సము వారినిగ న్యకహరించుచున్నారట కుత్తరక్షితు. కాత్రియులక కారము వీరిని శూద్రుల లకరాను" అని కంకోక్షిగ నుడివియున్నాడను. ఇట్టివాక్యమును వ్రాసిన నేను ఆంధ్రక్షత్రియులకు శూద్రులని వక్కాణించువా! అట్లు వక్కాణించితి ననుకొనుట దుష్టచుచేత కలిగినది కాని మఱియుండుకాదు. శూద్రులని వక్కాణించినది మార్కండేయపురాణోక్తరభాగముకాని యాంధ్రుల చరిత్రముకాదు. వీరి ప్రాచీనులు వ్రాయించిన కాసనములలో వారికులము చతుర్థకుల మని వక్కాణించఁబడినది. కాసనములలో నుదాహరింపఁబడిన చతుర్థకులమునకును చతుర్వర్ణములలోని శూద్రులకును చాల భేదము కలదు వీరి తారతమ్యములకు ప్రత్యేక వ్యాసమునఁ చర్చించు. చతుర్థకులము గంగతో విష్ణుపాదమునఁ బుట్టినది. కావున నిది కులమైనది శూద్రులు పవిత్రులు గారు.

శ్రీవభాష.

శ్రీవభాష నుదాహరించుట కావ నవాజ ముట. ఆంధ్రులవలన యాథాగ్రేసర సంతతి వారయిన క్షత్రియసంకల్పములకాగ్రహారణ మైనదంటి! ఇట్టి వీరయాగ్రహమునకుఁ గారణభూతమైన యాతీవ్రభాష యెట్టివో ఈదిగున నుదాహరించుచున్నాడను చిత్రింపుడు.

"ఈ చరిత్రమును చదివినప్పుడు వర్తమాన కాలమున సాంధ్రజాతియందు క్షత్రియులనియు రాజపుత్రులనియు వ్యక్తరింపఁబడుచున్న రాచవాడ బలిజ, కమ్మ, వెలయ, రెడ్డి తెగలలోనుండి యేర్పడిన యొకప్రత్యేకకుల మని భోధపడఁగలదు. వీరప్రాచీనులు కాసనములలో చతుర్థకులమువారమని చెప్పుకొని యున్నారు. ఇయ్యది నేను తెచ్చి పెట్టిన కల్పనము గాదు. వీరిప్రాచీనులు జనరంజకముగాఁ బరిపాలనము చేసి రాజు లనిపించుకొన్నట్లు కాసనములు ఘోషించుచున్నవి. అట్టిరాజులయొక్కయు వారి బంధువర్ణులయొక్కయు సంతతివారగుటందేని రాచనా రయిరి. ఇక్కాలమునందు వీరిని రాజపుత్రుల నుట ధర్మ్య మగును. ఉత్తరజాతియందలి రాజపుత్రులును వీరివలెనే చతుర్థకులమునుండి వచ్చినవారే యగుటచేత వీరాచవారు వర్ణమున లాము తక్కువవార మని యు ఉత్తరజాతిపురాణపుత్రులెక్కువవారనియుఁ జింతింపనక్కఱ లేదు. ఇట్లని యెరులు వీరి సభిక్షేపింపరాదు. గుణకర్మములచేత వర్ణవిభాగ మేర్పడినదే కాని వర్ణాగ్రహ ధర్మము లేర్పడుటకుఁ బూర్వ మందఱును సమానులే !"

ఆని యాంధ్రులచరిత్రములోని రెండవభాగపు పీఠికలో వ్రాసిన మున్నాడను. వారి కాగ్రహారణమైనది వైవాక్యములలోని యంతర్భావమై యుండవలయును గాని యందలి భావయై యుండదు. మఱియు నేను సత్యమునే వ్రాసియుండినవో నికలు కాగ్రహారణ మైనను చరిత్రజ్ఞులు విచారింపక ఊడఁచువారంటి !

ఏదేనివిడిసంవత్సరమును దాటిపోయినను ఏ కారణము చేతనో చరిత్రజ్ఞులెవ్వరును నాయసత్యమును దెలిపి నాకును

తత్సంఘమునకును జేతనమునకును మహాపాపమును చేయక మానము నహించి యురకున్నాడు. ఇతరులమాట కేమి. ఈ యత్యుక్త చరిత్రజ్ఞుడైన, కర్మమును తోకమునకు వెల్లడింపక ఇంతకాలము విచారించుచు మానమునహించి ఏల యురకుని యుండవలసివచ్చెను? ఇట్టిదోషాలోచనము జేయు నీయత్యుక్తచరిత్రజ్ఞుఁ డిప్పుడైనను నే నేమి వాగ్ని నేనో దానిని చక్కఁగాఁ బరిశీలించి వాగ్నినదానికే బ్రతుక్తురమియ నాహనించి ఏమి యధిక్షేపించినను నొప్పిదముగా నుండును. కాని యూరక యనుయాయకుఁడై యొక సంఘమువారి నుద్దేశించి జేయుట పాడియగువా? ఈ యత్యుక్తచరిత్రజ్ఞుఁడు నేను వాగ్నినదానిని పరిశీలించుచు నేలవడిచి సాను జేయుటకు పొర్రించిపోవాలి. ఏకశబ్దత వెల్లు కలిగిమించునో చదువరులే సాక్షులై పరిశీలించుగాక!

కాకతివంశము చతుర్థకులము.

ఒకటిరెండు దృష్టాంతములను బట్టి మొదట నేను కాకతివంశ మార్గమున క్రియవంశ మని గ్రహించితిని. కాని తరువాత దృష్టాంతబాహుళ్యమునఁ జతుర్థకుల మని తోధకది అట్లే నిర్ధారణము చేసితిని. అందుల కనేక దృష్టాంతములను చూపితిని. ఇప్పుడు నువ్వారావుగారి సంభాషనను నా కృత్యరహితమైన విషయములను గన్పెట్టినవఁట! అంధకకత్రిమనందలి మందపాటివారను క్రియవంశ కాకతియగుటకు లభియ్యును, వారిలోఁ గొందఱు “వేంకటాచలము కాకతివంశము, నారాయణరాజు కాకతివంశము, హరిహరవంశము కాకతివంశము” అని పేర్కొనినవఁట. “కాకతివంశము” యను బిరుదమును బెట్టుకొనుచు న్నారనియు, మామిడుండువర్గము సోమవంశరాజీయము మంద పాటి నారాయణ రాజునకు గృహి నిచ్చి యాతనికి గాకతీయ స్వయంఽదేవి యభిషేకించినాఁ డనియు, వీరు యజ్ఞోపవీతము అను భరించి వేదవిహితకర్మలచరించుచున్నారనియుఁ బెలుపుచున్నాడు. ఇది క్రొత్తసంగతులు కావు. ఇది యెన్నియను కాకతివంశము చతుర్థకుల మనదానిని బాధింపవు. కాని చతుర్థకులమునందేయి యంధక క్రియవంశముల మేర్పడిన దను నావాదమునే బలపరుచుచున్నది. ఈ యత్యుక్తచరిత్రజ్ఞుఁడు (క్రియవంశము కుమారులే యైనయెడల వీరికి యజ్ఞోపవీతభారము మెట్లు వచ్చు? నని ప్రశ్నించి, తన్నుఁ దొడ్డొని పోవచ్చిన యత్సవము గాంచి ఋషిపుత్రుని దని (భమించి యామె ప్రసవమును చెందినగాంచి యాతని కీ కొమ్ములెట్లు వచ్చెను? అగ్ర్యుడై ఋష్యకృష్ణునికథను జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చు నాయుడు.

యజ్ఞోపవీతభారము కాలింగుల కెట్లు వచ్చినది? ఒడ్డల కెట్లు వచ్చినది? ఈ భారము మెన్న తెగలకు లేదు? ఇంచేమి వింతకలదు? ఎందఁడెందఁడో మెడలకుఁ దగిలించుకొను దారపుపొగులు యజ్ఞోపవీతము లుపించుకొనువా? యజ్ఞోపవీతముయొక్క యర్థమును వీరు గ్రహించియుండిన నట్లు ప్రశ్నించగలరా? వర్మ యనునీరు చివరఁ జేర్చుకొన్నంతమాత్రమున నార్యత్వ క్రియలు లగుదురా?

ఉయ్యూరు శరణులలోఁ జేరిన ముడునూరు గ్రామములలోని రామకృష్ణులమునులో నొక శిలాస్తంభముపైని ‘రాజరా’ జనుననెంచు.

“చతుర్థవంశక్రమే శ్రుతయోగః |
శంభుం సమారాధ్య తిహితభిరాజాః |
ధాత్రీవతిక్యం (భువి?) దర్శయిక్యం |
వర్మారాజునామి నరేంద్రవిహ్నిమ్ |”

అని చతుర్థకులమువారు సరేంద్రవిహ్నిమైన ‘వర్మ’ బిరుదమును నామాంతమునఁ జేర్చుకొనుచుండేవా రని కాననములోఁ బ్రాయించినాడు. వీరుగల్లు రాజధానిగా నాంధ్రజేతమును పరిపాలించిన గణపతివంశవక్త్ర క్రియవంశుఁడనట! అతని మనమరాజీమహుఁడైన రెండవ శ్రతాపత్రదేశవక్త్ర వక్త్ర కుండ్రుఁడట! అహహ! ఏమి యాచమత్కారపు పరిభోధనము! గణపతివంశము నెదరుద్యోగికి, చివరుద్యోగికి యను నిర్వ్యుత భారము గలరఁట! వీరినామములు కాననములలో నెచ్చటను కానరావు. గణపతివంశవక్త్ర క్రియవంశముల పరిపాలనము చేసిన యాతని కొమార్తెయగు రుద్రాంబికయు క్తశబ్ద సోమారాజుడని యని విద్యానాథ మహాకవి శ్రతాపత్ర దండయభోధామణ మనుగ్రంథమున నిట్లు చెప్పియున్నాడు.

“నై వోమా చలి నిర్విస్తా సోమాచలి పృథామగాత్, తన మతా వా సా షా క్షేవో గణపతిః పితా.” వీనిసందర్భము మన్నన, రాజు (పురుషవేదముతోనున్న రుద్రాంబిక) రంగమహామహాశేలించి కాకతియగుట కులతత్వం

న గ్వయఃభూతేభ్యం భవిష్యత్కాలమున నెట్లు రాజ్యవారి పాలనమున నిర్వహించవలయునో ఉపతేజ మిచ్చుటకై తన కృష్ణములో సాక్షాత్కరించుచు చెప్పెను. అంతట పురోహితుఁడు, నీవంటి పృథుల మార్గము స్వయంభూతవై సాక్షాత్కారమును ఉపతేజమును పొందుటకు అర్హు లనియును, అట్టి నిజమాయనకు తందీచేయవలసిన విధ్యుక్త భర్తృములలో ను క్కటి కావున నందు మార్గమువేసే మేదియు లేదనియు, నీటిల్లికి సోమారాజుఁడయి, నీరందీకి గణపతియనియు నామము అందుటచేత గ్వయఃభూతవై (అర్ధసారీక్యయనాకృతి) నంతాన మహిమించుకొనుటకు నీకు స్వస్తియు గల దనియు బ్రతుక్తురమిచ్చెను.

మఱియు గణపతివంశుఁడు వెలనాటిపై దండెత్తవచ్చి చతుర్థావస్థయైన కిన్నెవడనాడవని జయించి యాతని కూతుఁడగు నారమ్యును పేరమ్యును పెండ్లియాడి యాసుంద రీమణుల ద్వితీయసోదరుడైన జయవనాయనికే గజవైశ్యమున కాధికర్య మిచ్చి గొప్పపదవికే గొనవచ్చె నని చేబోలులోని జయవనాయకుని కాననము తెలుపుచున్నది. గణపతివంశవక్త్ర క్రియ వంశమైన మహావేదరాజువంశములోఁ బుట్టిన చుట్టల దుర్గాధీశ్వరుం డగు గుందాబాధార్యుని దేవతాపుకొనుచు కోఁబుద్ధాద్విహారు డగు కుప్పాంబధిరక్షేర దానముచేయుచు వాగ్నియించినకాననములో చతుర్థకులములోఁ గాకతివారి లరాజు (గణపతివంశవక్త్ర) పుట్టె నని ఈక్రిందిశ్లోకములు తెలుపుచున్నది.

“అశ్వజ వృతురో వర్ణన మభిభాషానాపాదకః |
అస్య నచ్చావహానీ భూతాని స్థావరాణిచ |
అథ స్వీకృత కర్మ కర్మభూరిర్యులలేతనః |
బాతా ద్విభాతయః పశ్యా చతుర్థకుల మజ్జ్వం.”
“త్రైతావతేకకృపాలపాఠాభిభాతం వీరాంకవర్ణావలిం |
దర్శనదృష్ట మనర్థం సమచర త్రిః (త్రతాపావలః |
యస్యోదంబిత కాకతీయకులకీరాద్భి సంతర్ధన (స్వరః |
ప్రాధానాంకృతి చందమా న్మయభవ తోవ్రాణిభాధానో |
(ఇది కర్ణమనికాననము.) మఱియు నీమె బూదభూత కాననములోఁ గూడ నిట్లే చెప్పబడి యున్నది.

ఇంతయు కాదు. గణపతివంశవక్త్ర క్రియవంశము వగు మైలాంబ, చతుర్థవంశ సంభాతుఁడను నతిపాటివిషయాధీశ్వరుఁడు వైన బుద్ధరాజుకొడుకు రుద్రజేతరాజున కిచ్చి వివాహము చేయఁబడియె నని మైలమ్మ (త్రైపురాంతక కాననము కలన తెలియుచున్నది. క్రిగణపతివంశ చక్రవర్తి మేనకోడలైన బయ్యలమహాదేవి చతుర్థవంశ సంభాతుఁడను, భంజయగోత్రుఁడను, (కృధాశ్వతీ పురాధీశ్వరుఁడు నగు, కోటకేత రాజున కిచ్చి వివాహము చేయఁబడియె నని బయ్యలమంబ ఎనమదలకాననమువలన తెలియుచున్నది. భంజయగోత్రుఁడైన కేతరాజుకల్లి యైన సబ్బయజేవి చతుర్థావస్థయ సంభవం డైన వెల్లపాటి వీరరాజేంద్ర వోదరాజునకు పుత్రికయు; వెలనాటి మూడవ గొంకరాజునకు తోఁబుట్టువునై యుం డెను. ఈ సబ్బయజేవిరందీ యైన వెలనాటి వీరరాజేంద్ర వోదమహారాజు, చతుర్థావస్థయ సంభాతుఁడను, దుర్బయకు లాభరణుఁడను, బుద్ధకర్మవంశోద్ధారకుఁడను నగు కొండవడ మటి బుద్ధరాజుతోఁబుట్టు వైన యశ్వాంబికను వివాహ మయ్యెను. ఈ యశ్వాంబికపుత్రుఁడగు వెలనాటికులూ త్రువోడ గాంగేయ గొంకరాజు, వైడేహిమ బుద్ధరాజు వంశమున జరించిన జయంబికను వివాహ మయ్యె నని చంద వోతానాని బుద్ధరాజు కాననము తెలుపుచున్నది. (కాకతి గణపతివంశ చక్రవర్తి తన క్రియవంశమున కిచ్చి యె న గణపాంబను చతుర్థకులముఁడను, భాస్కరతీ పురాధీశ్వరుఁ డును రుద్రరాజుకుమారుఁడు నగు వేతరాజున కిచ్చి మహా వైభవమతో వివాహము చేసెను. ఈ శ్రతాపత్రముగఁ గాకతి గణపతివంశచక్రవర్తి తాను చతుర్థావస్థయసంభవతైన క్రియవంశ పెండ్లియాడియు, తనతోఁబుట్టువులను కొమార్తెలను చతుర్థావస్థయసంభవత కిచ్చియు, సంబంధభాంధవ్యములను నెఱపి నప్పుడును, కాకతివంశవీ ప్రసాదాసాదితరాజ్య లక్ష్మీ వివాహుడైన మల్యలగుండయ దండనాధునిభార్య యైన కుప్పాంబ (బుద్ధాద్విహారుడు) కాకతివారిరాజు చతుర్థకులమునఁ బుట్టె నని, కాకతివంశ చతుర్థకుల మైనట్లు, కాననములు ప్రాయంక సాహసించినప్పుడును వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానముగల క్రియవంశములను యెట్లు? ఇట్టి క్రియవంశములు కా దని యెఱింగియే శ్రతాపత్రదేశవక్త్రవక్త్ర క్రియవంశవంశిత కర్మ యగు విద్యానాథ మహాకవి “అశ్వరేంద్రకులవక్త్ర క్రియవంశవంశ కాకతియనయను” అని సూర్యచంద్రావస్థయనుల సలికెయించిన కాకతియనయను

మని చతుర్థావస్థయగు క్రియవంశమున నున్నాడని 5
అగదా శ ముద్దుడినాయకుని పాకాలక
చేతుని గురు వై న శివశేవమహామని మల
నను, కాకతివంశము సూర్యవంశమని వర్ణించు. మునుపందలము
టికి వంశాభి భేదించి యున్నది. గణపతి
కావోడుని దుర్బయనిచేర్చియుండుటచేతనిది. 20,500
నలుంగనివారిచే వాగ్నియైనవని యూహించు 20,500
గఁ గాకతి సూర్యవంశములోనిదే యైన యెవ్వరుబడినది.
భవని. ‘సావాసాంశవ మైందవంచ మహతి యేతకు శిశువు
తే, తే జాతే యుని గురై ర్విజయి శ్రీకాకతి యప్రసహ
అని సూర్య చంద్ర వంశ మభివాలిక
భిన్నమైన దానిని గా నేల చెప్పవలయు
తన గ్రంథమునందు కాకతి వంశమును కదవంశము లైన యా
వర్తలను సమ ప్రవిధముల క్లాపించిన విద్యానాథ మహా
యంతటివాడు, కాకతియలగుచువు సూర్యవంశ మని వర్ణిం
నప్పుడు తా నేల కల్పింపమైన వంశ మని వర్ణించవలయును
మఱియును, అని తల్లి కాననములో “కాకత్యాః శరత్ క్షే
కృపయా మాకాండ వల్లికా కాశీత్, పుత్రై మనూత తక్షత
కుల మనఘం కాకతీయ సంజ్ఞ మభూత్.” అనగా శర
త్ క్షేయైన కాకతివంశయొక్క క్షేత్ర నొకగుమ్మడితీరగవ
త్రుక్తుఁడు కలిగినయని, వానికుల మే కాకతీయసంజ్ఞయై
వరగుచున్న దనియును తాత్పర్యము. అని తల్లి కాననములో
(బమ్మ క్రియ) వైశ్యులను కల్పించిన తరువాత.

“అశ్వరా సావహిసాః కృతాకు ఘనపుష్కరవనిశే
వభుజః కుందా కృతకృతాతి క్రధవా మూరాః శరీర
కారపరాః |
వైశ్యాః ప్రకాంత్యావరణ క్రదానైః
ప్రాప్తా గురై ర్విప్రహితా భవతి
కుందా సరేంద్రాః కీర్తిరక్షణా వై
స్వరై ర్గ్రైః క్రియవంశావతరైః.”
అని కూడసరేంద్రము క్రియవంశావతరములని
యభివర్ణించి త్రిలింగదేశమును కొనియాడి వైవిధ్యముగాఁ గాక
తివంశము సమానమరితిని వర్ణించెను. కాకతి యనునది యొక
వైవశేవకేరు. కాకతియను శరత్ క్షేపి గొల్లువారు కాకతి
యను. వీరు మొదట వైవశేవక నుండి వైపు లయిరి. బా
మ్మణమతమును పోషించిరి వీరు చక్రవర్తులై యాంధ్రజేత
మును బరిపాలించిరి. వీరు వేదవిహితకర్మానుష్ఠానముగల క్రి
యవంశము గాక, చతుర్థకులమువారుగనే యుండి చతుర్థా
వస్థయలతోడనే సంబంధ భాంధవములు. నెఱపు యన్ను
నారు వహించిన యన్నులపదవిని బట్టి కొందఱ జననీల?—
విద్యానాథునియే సా మాన్య క్రియ వదమును వ
యొకపటిచి శ్రేష్ఠులయితి క్రియవంశ వర్ణించియున్నాఁడు.
‘త్రతావ్రాయిత ఇతి క్రియై. తస్మాత్కర్మ క్రియః’ త్తర
మరగా నాకామదానినుండి రక్షించువారు క్రియవంశ అనగా
రాజు వానియవర్తము గనుక క్రియవంశ డయ్యెను. కృధా
మును బురస్కరించుకొని చతుర్థకులమువారు మహావైభవము
పొందినప్పుడు బ్రాహ్మణులు “స్వరై మోజనాగ్ధము వారిని
క్రియవంశముగానే పరిగణించి క్లాపించుచున్నను వారు
వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానవరణ కానందను, వారితో సంబంధ
భాంధవములు, భోజన శ్రుతిభోజనములు లేవు కావునఁ గుల
మును చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు చతుర్థకులముగనే ఎచ్చుచు
దురముననే యుండుచు వచ్చిరి. కాకతీయసామ్రాజ్య మస్త
మించిన వెనుక తురుష్కు లీజేతమును జయించిన నాటకుండి
యని నీయాంధ్ర క్రియవంశ తమచి చతుర్థవర్ణ మని చెప్పకొ
నుట మానివేసివారు. దక్షిణ హిందూస్థానమున క్రియవై
శ్యకులములు లేరని కొందఱు బ్రాహ్మణుల యభిప్రాయము.

“ఇత్వేకావతా మయం శంక క్షుద్ధిత్రాంతో భవిష్యతి,
సోమవంశం కలా నన్తం కృతావా స్థాయవ్యతి, నందాం
తం క్రియవంశం వేదవైదికసంయుతమ్.”

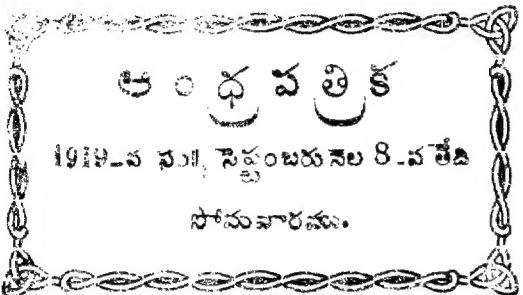
అను వచనములు కన్పెట్టుచున్నవి. ఇప్పటికి 800 యేండ్ల
క్రిందటనే మహావచావ్యులవారు శ్రుతి స్మృతి సూత్రాదుల
లో వర్ణించిన ముఖ్య బ్రాహ్మణులు ముఖ్యకృత్రియవంశ తే
రినియును, క్రియవైశ్యులస్వరూపమే లేదనియును తగాదర
స్మృతివ్యాఖ్యానములో విస్పష్టముగ నుడివియున్నాడు. ఇం
దునకు నే నంగీకరింతును. క్రియవైశ్యసంఘములు కలవు.
అయ్యవి చతుర్థకులమునందే యేర్పడినవి క్రియవైశ్యసం
ఘములుగఁ బరిగణించక తప్పదు. అంధకక్రియవంశము
యొక్కయు అంధవైశ్యసంఘముయొక్కయు వయస్సు ఏమా
లుకతాబులకు మించదు. వీరి పురోవృత్తచరిత్రములు ముం
దు వ్రాడఁబోవువ్యాసములవలన తోధకదండలవు. కాన గ్రం
థ నిస్తరీతిచే నీ వ్యాసము నిరతితో యంగించుచున్నాను.

అను వచనములు కన్పెట్టుచున్నవి. ఇప్పటికి 800 యేండ్ల
క్రిందటనే మహావచావ్యులవారు శ్రుతి స్మృతి సూత్రాదుల
లో వర్ణించిన ముఖ్య బ్రాహ్మణులు ముఖ్యకృత్రియవంశ తే
రినియును, క్రియవైశ్యులస్వరూపమే లేదనియును తగాదర
స్మృతివ్యాఖ్యానములో విస్పష్టముగ నుడివియున్నాడు. ఇం
దునకు నే నంగీకరింతును. క్రియవైశ్యసంఘములు కలవు.
అయ్యవి చతుర్థకులమునందే యేర్పడినవి క్రియవైశ్యసం
ఘములుగఁ బరిగణించక తప్పదు. అంధకక్రియవంశము
యొక్కయు అంధవైశ్యసంఘముయొక్కయు వయస్సు ఏమా
లుకతాబులకు మించదు. వీరి పురోవృత్తచరిత్రములు ముం
దు వ్రాడఁబోవువ్యాసములవలన తోధకదండలవు. కాన గ్రం
థ నిస్తరీతిచే నీ వ్యాసము నిరతితో యంగించుచున్నాను.

కావలయును.

దేశమునందు ప్రతికాలాగ ముఖ్యకట్టముల
జిల్లా ముఖ్యస్థానముల నుండియు, ఇతరముగ్రామముల
నుండియు, వాస్తవము ప్రాయముగ సమర్థమును, పరిశుభ
మును గలవలయును. లేకుంటేగా నుండలేదని
అనియును, దుష్టశాసనము, మాట ప్రాయగోరము.
ప్రతికాలమునందు ప్రజల కష్టములను దొరలనాన
, తిరుగుటకు తెలిపి, సంఘమును సేవింపదలచుకొన్న
, కిది అమూల్యమైన యనకాక మొదలును.

ఆంధ్రవత్రికాధిపతి.

రాయబారములు

పార్లమెంటు ఉపసంఘము.

రాయబారులు పార్లమెంటు కమిటీ సమక్ష
మున దెలిపిన యభిప్రాయము లిటీవల నందిన
వత్రికలయందు బ్రదుకింపబడినవి. రాయబారుల
భావములను దేశావసరములను పరస్పర భేదము
లను సహించుటకమును జేయుట కవకాశములు
గలిగినవి. ఇంగ్లాండుచేరిన రాయబారముల నీక్రింది
తరగతులకు తీర్చవచ్చును.

- 1. జాతీయ మహాసభ రాయబారము: ఇందు లోక
మాన్య తిలక్, వడేయ, కపర్దే, వి.వి. మాధవరావు, చెంచయ్య
గారము మొదలగువారు గలరు. 2. మితవాదుల రాయ
బారము: ఇందు శ్రీనివాసరామి, నరేంద్రనాథబెన్ద్ర, శింతా
మణి, రామచంద్రరావు, సుందర్ నాథు, మొదలగువారు గలరు.
3. హైందవ స్వరాజ్యసమితి: ఇందు తిలక్, కపర్దే, కల్కా
యగారులు గలరు. 4. అఖిల హైందవ స్వరాజ్యసమితి:
ఇందు సి.వి. రాయస్వామి అయ్యరు, జి. బి. హర్షిమనుగా
రము గలరు. 5. జాతీయ స్వరాజ్యసమితి: ఇందు బెజంట్లు,
వాడియా, జమ్నా నాథు, మొదలగువారు గలరు. 6. అఖిల
హైందవ మహమ్మదీయసమితి: ఇందు జిమ్నా, భూర్జి,
యాఖాబు ముస్సేమగారము గలరు. 7. బ్రాహ్మజేతనము:
ఇందు కూర్మా జేతనరెడ్డిగారును, కోకా అప్పారావు,
తులసిదాసుగారును, మొదలగువారు గలరు. 8. చెన్నపురి
భూస్వాములసంఘము: గామానాయునిగారు. 9. ప్రెసి
డెన్సీ సంఘము: చక్రపాణిగారు. 10. క్రైస్తవులు: ఇందియ
వురు గలరు. 11. అంగ్లో యూరపీయములు: పెర్నిగారు మొద
లగువారు. 12. హిందూజాతీయత్వము: సర్ జేమ్స్ మెన్
సన్ సర్ ప్రాంత స్థయిగారు మొదలగువారు. 13. క్రైస్తవ
క సాక్షులు, సౌతులకో క్రభువు, మొదలగువారు.

భిన్నాభిప్రాయములు గల రాయబారులకు
రాజ్యాంగ నిరీక్షణము సమానముగ నుండుట
దుర్లభము. జాతీయ మహాసభ స్వరాజ్యసమి
తులు మితవాదసమితి సమానాభిప్రాయము
లను తెలుపుటకు ప్రతిబంధకములు లేవు. కాని
మూలసిద్ధాంతము లందును నాయకాభిమానము
నందును అధికారాభిలాష యందును
గల భేదములను తీసివేయుట సాధ్యము గాదు.
మొదటి ఆఱు రాయబారములు గలిసి ఏకాభి
ప్రాయమును దెలుపుటకై వారి మిత్రులు చేసిన
ప్రయత్నములు విఫలములైనవి. వీరిని చీలదీయుట
కై ప్రతిపక్షము చేసిన ప్రయత్నములు సఫలము
లైనవి. ఈ సందర్భమునందు సంత నిహాలుసింగు
గారు తెలిపిన వివాదము దేశాభిమానులకు గళం
కమును గలిగించుచున్నది. "అయ్యో! మనవా

రింతవరకును దేశాభిమానమును స్వాభిమానా
తీతమును జేయు నభ్యసించలేదు. మన సంకుచిత
భావములు మనలను ప్రతిపక్షులవశము చేయు
చున్నవి." మన రాయబారులు సంపూర్ణముగ
స్వరాజ్యాభిమానమును స్వాభిమానమును విడిచి
నిశ్చలమైన దేశాభిమానమును బూనిన భేదాభి
ప్రాయములను మరచి ఏకాభిప్రాయమును దెలిపి
యొందురు.

రాజ్యాంగసంస్కరణాదర్శము.

భారతీయుల రాజ్యాంగాదర్శము బ్రిటీషు
రాజ్యాంతర్గతమైన స్వరాజ్యము. ఈస్వరాజ్యమును
వెంటనే స్థాపించవలయునని కోరినవా రెవరును
లేరు. స్వరాజ్యస్థాపనకాలమునందును స్వరాజ్య
స్థాపనవిధానమునందును భేదాభిప్రాయముగలదు.
ఈ భేదభావమే జాతీయమహాసభను విభజించినది.
ముప్పదిరెండేండ్లు దేశకల్యాణమునకై కలిసి
కనిజేసిన దేశనాయకులు కష్టసమయమునందు విడి
పోవుట దురదృష్టము. రాయబారులందరును 'సం
స్కరణములు విశాలముగ నుండవలయుననియును
నిరంకుశాధికారముపోయి బాధ్యతాయుతపాలన
ము స్థాపనము గావలయుననియును' గోరుచున్నారు.
జాతీయమహాసభ సమర్పించిన నివేదిక స్వతంత్ర
వ్యక్తిత్వమును దెలుపుచు విశాలమైన సంస్కరణ
ములను గోరుచున్నది.

- 1. జాతీయమహాసభ ప్రజాభిప్రాయములను దెలుపు
చున్నది. 2. ముప్పదిరెండేండ్లుండియును స్వరాజ్యమునకు
సద్భక్తులైన సంస్కరణములను గోరుచున్నది. 3. ప్రజల
యందుగల జాతీయతభేదములు వారిస్వరాజ్యాకాంక్షకు ప్రతి
బంధకములుగావు. 4. విద్యారంభము ప్రజాతేయమునకు విము
ఖముగాదు. వారు ప్రజాతేయమునకు బాటుకడుచున్నారే.
5. కనడానుందు స్వరాజ్యము స్థాపించివు దా జేకొనియును
ంటున్నది. 6. స్వయం నిర్ణయ సిద్ధాంతము ననుసరించి భా
రతీయులకు వారి జేతనపాలన విధానమును నిర్ణయించుట
కధికారము గలదు. 7. ప్రజాస్వత్య సంక్షోభమునకు కానన
మరదము. 8. రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలన స్థాపనకుర్తిం
తానవము. 9. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు సయత్నము బా
ధ్యతాయుతపాలన ముఖ్యాంశము స్థాపితము గావలయును.
10. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము దేశతేయమున కవసరము. 11. మాం
టేగు కాననము మొంటుఫర్డు నివేదికకు వెనుకబడినది మొద
లగు విషయములు గల 24 పుటల నివేదికను కాంగ్రెసు
రాయబారులు సమర్పించిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానములు దాని
యందు తీర్చబడినవి.

కాంగ్రెసు రాయబారులు కాంగ్రెసునందు
జేసిన తీర్మానములను బలపరచుట ధర్మము. ఢిల్లీ
యందు జేసిన తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగ కాం
గ్రెసురాయబారు లెటులు సాక్ష్యము సీయగలరో
తెలియకున్నది. వారెటులుచేసిన దేశద్రోహు
లుగ బరిగణింపబడుదురు. ఢిల్లీ కాంగ్రెసునందు
వటేలుగారు వట్టుపట్టి వెంటనే రాష్ట్రీయ స్వపరి
పాలనము స్థాపితము గావలయునను తీర్మానమును
నెగ్గించెను. ఇప్పుడు దానికి భిన్నముగ బ్రవర్తించిన
వటేలుగారు రాత్యగౌరవము లేక పరిహాసమునకు
పాత్రయొందురు. జాతీయనాదుల పక్షమును సమ
ర్థించుటకు బోయిన వటేలుగారు రన్యథా క్రవర్తిం
చుట యసంభవము. ఢిల్లీ కాంగ్రెసునందు కాం
గ్రెసు రాయబారులు కాంగ్రెసు తీర్మానములను
సమర్థింపవలయునని నిర్ణయింపబడినది. కాంగ్రెసు
తీర్మానములు విద్యావంతులం దధికసంఖ్యాకుల
యభిప్రాయములను దెలుపుచున్నవని చెప్పుటయం
దసత్యము లేదు. సెన్సార్ క్రభువు వటేలుగారి
స్వరాజ్యాశయములును ప్రజాస్వత్యశాసనమును
విచార్యమాణాంశముల కతీతాంశము లని
నివారించుట సహజము. స్వరాజ్యస్థాపనాంత
రము బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకును భారతఖండము
నకును నిలిచియుండెడి సంబంధము సామ్రాజ్య

పాశము మాత్రమని బెన్నటుగారి వత్సలకు
సమాధానము చెప్పిరి. సంస్కరణశాసనము
స్వల్పంశ మనుట యసంగతము కాదా యని
మోంటేగుగారు చేసిన ప్రశ్నలకు వటేలుగారు
సరియగు నుత్తరమియుట దుర్లభమైనను వటేలు
గారు వారి వాదమును బరిత్యజించలేదు. మాధవ
రావుగారు మన దేశమునందు సర్వాధికారమును
వహించుచున్న పౌరసేప్రాద్యోగవర్గమును నిర
సించుటయందు వింతలేదు. వారు రాష్ట్రీయ
స్వపరిపాలనము వెంటనే స్థాపించుట యవసర
మని తెలిపిరి. మితవాదుల యభిప్రాయములు
స్వల్ప సంఖ్యాకుల యభిప్రాయము లనుట
యంగను సత్యము గలదు. శ్రీనివాసరామిగారు
వటేలుగారు రంతయును పాడుచేసినాడని ఆక్షేపిం
చుటయందు వట్టులేదు. వటేలుగారు నిర్వహింప
వలసిన భార మత్యధికముగ నుండెను. వారు
ఏసంస్కరణాభిమానులకును సరిపడని భావములను
సమర్థించవలసిన బాధ్యతను వహించిరి. ఆ భావ
ములు నడివ్రవర్ధమానంబగుచున్న భారత జాతీ
యాశయములు. ఈ యాశయములకు మితవా
దుల సానుభూతియున్నను వారు సంస్కరణ
శాసనము చెడిపోవునని నిరసించుచున్నారు. స్వల్ప
సంస్కరణ శాసనము నీయదలచిన మాంటేగు
గారును మనసంఘమును నైరుద్యభావమును దెలు
పుట సహజము. కాంగ్రెసు రాయబారులు విచార
ణోపసంఘమునకును బ్రిటీషుప్రజలకును ప్రజాభి
ప్రాయము లెటులు ప్రసంగించుచున్నదియును
దెలియజేసిరి. ఈ యభిప్రాయములు బ్రిటీషు
ద్వీపమునం దేవక్షమువారి సానుభూతిని బడయ
వని యెరిగియును వటేలుగారు ధైర్యసాహస
ములతో వారి ధర్మమును నిర్వహించిరి. ఈ మా
గ్గావలంబనమువలనను మన లాభము లన్నియును
చెడిపోయినవని భయపడవలసిన యవసరములేదు.
లోకమాన్య తిలక్కుగారు కాంగ్రెసు నివేదికతో
నేకీభవించియును స్వరాజ్యస్థాపనమునకు సక్ర
మాభివృద్ధి యంగీకరించుచు కాలవరిమితిని గోరిరి.
వడియైదేండ్లయందు స్వరాజ్యమును స్థాపించుట
భావ్యమని తెలిపిరి. తిలక్కుగారి సాక్ష్యము మిత
వాదులకు ఉపసంఘమునకు కొంత సంతృప్తిని
గలుగజేసినది మితవాదుల వ్యవహారములు వే
రొకవ్యాసమునందు విమర్శింపబడును.

హిందూ దేశము - కతివు.

ప్రస్తుతము దేశమునందు వ్యాపించియున్న
అధికధర్మలకు కారణములను కనుగొనవలయు నన్న
1917-సంవత్సరము నరయవలయును. ఆ యేడు
అపరిమితమైన వర్షములు కురిసి వ్యవసాయము
పాడైనది. దీనికితోడు, మన దేశీయులను సేనలో
విశేషముగా చేర్చుకొనుటచేత వ్యవసాయపుపను
లు చేయు మనుష్యులు కూడ సమృద్ధిగ లేకపో
యిరి. తరువాత 1918-వ సంవత్సరమున వర్షమే
అభావమైనది. పంటలు నిర్మూలమైనవి. పై
పెచ్చుగ మెసాపాటేమియూ యందలి భారత సైని
కులను పోషించు భారముకూడ మనదేశముమీద
నే పడినది. ఎక్కడలేని భోజనపదార్థములను
దొరతనమువారు కొని మెసపాటేమియూకే పంప
వలసి వచ్చినది. ఇందువలన ఆహారపదార్థముల
వెలు. ముఖ్యముగా పెద్దపట్టణములందు కొ
మిటి పెరిగినవి. వి. జి. కాలే పంపిడు రచిం
చిన యొకవ్యాసమునుబట్టి మన స్వపట్టణము
లో 27 రకముల వస్తువుల టోకులు యుద్ధము
నకు పూర్వము 1914 జూలై నెల నూటిసంఖ్య
యొద్దనున్నవి. 1917 ఆగస్టులో88 వంతులును,
1918 ఏప్రిలులో 248 వంతులును, ఆగస్టులో 203

సంతులనము 1919 ఏప్రిలులో 277 వంతులను పెరిగిన వని తెలియవచ్చుచున్నది. ఇదియే విధమున ఆహారపదార్థముల వెలుగుకూడ పెరిగియుండి యెడల ప్రజలు మాడిపోయియుందురు. అది యేకాలమున, ఆహారపదార్థముల చిల్లరధరలను మూచినచో 1914 జూలైనుండి 1919 ఏప్రిల్ వరకు 100-కి 157 వంతులు పెరిగినట్లు కనుపడుచున్నది. ఇక కూలివాండ్రకు వచ్చు సొమ్ము కట్టణములలో సహితము నెలకు పదిరూప్యము లిచ్చుటయే యబ్బరము. ఈయధికధరలు మనదేశమున 100-కి 85, 90 వంతుల ప్రజలు బాధించుచు, మితిలేని యాపదలను కలుగజేయుచున్నవి. మన పనివాండ్లు తమ యాదాయమునంతయు నొక భోజనమునకే వ్యయముచేసినను, శరీరపోషణమునకు గావలసిన ఆహారమే లభించుటలేదు. ఇక బట్టలకు, అద్దెకు, తదితర ఖర్చులకు సొమ్ము లేనేలేదు. దొరతనమువారు కారాగారములందు ఖయిదీలకుబెట్టు భోజనమువంటి భోజనమునకైనను మన పనివాండ్ల ఆదాయము చాలదని ఒక పండితుడు వాక్రుచ్చుచున్నాడు. నిశ్చయము. బెజవాడవంటి కట్టణమున పేలకొలది జను లొకపూట గంజని త్రాగి జీవమాత్ర చేయుచున్నారు. పనిపాటలుచేసి గంజిత్రాగదమన్నను పనులు లేవు. పరిస్థితు లింత దుఃఖకరములుగ నున్నను ఆహారపదార్థముల డైరెక్టరుగారు పదార్థములను కొనగల శక్తి ప్రజలకు పుష్కలముగ నున్నదని వ్రాయుచున్నారు!

రా.బ. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారి సాక్ష్యము
రావుబాదరు వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కులసర్పంచిములు బ్రాహ్మణుల జాత్యవ్యము వృద్ధియగుచున్న వని తెలుపుచు బ్రాహ్మణతరులకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లభించనినక్షమన "సక్రమముగ సకలవిధముల న్యాయవిరుద్ధములేని మార్గమున ప్రభుత్వమున కభ్యంతరములను గలుగజేయుచు ప్రతిఘటించెదము. శాసనసభయందు ప్రవేశమును బొందిన స్వల్పసంఖ్యకులము మాత్రమే సామర్థ్యములను సంఘీభావబలమును ప్రభుత్వ ప్రతిఘటనమునకై వినియోగించెదము" అని గంభీరముగ చెలిపిరి. ఈ శూరత్వము బ్రాహ్మణతరులకు గురువైన నైడెన్డాము ప్రభువును సంధమింపజేసింది. నైడెన్డాముగారి బుజ్జగింపులనను "దాక్షిణాత్య బ్రాహ్మణతరులైన మే మెంతయును న్యాయవిధి కివరాయణులము, వినములము, మేము పార్లమెంటును విచారణోపసంఘమును భయపెట్టుట లేదు." అని తిరిగి వినయమును చెలిపెను. బ్రాహ్మణులు నిమ్మజాతులకు చేయుచున్న సేవ యాభార్థమైనది కాదని నాయుడుగారు తెలిపిరి. సీ హా ప్రభువు "మీరు విద్యావంతులను శ్రీమంతులను నాక్షేపించగోరుచున్నారని, ప్రశ్నించి నాయుడుగారిని బోల్తా కొట్టించిరి. ఆంధ్రులకు నాయుడుగారి వాక్యములదిలి సత్యము తెలిసియున్నది. వ్యాఖ్యాన మనవసరము. ఆశాభంగ మెంతటివారికిని చిత్రచాంచల్యమును గలుగజేయుట సహజము. కాంగ్రెసువేదికలనుండి మీరు గంభీరసంభాషణములను జేసిన కాలమునకును నికటికాళమునకును గల భేదముమాత్రము విచిత్రము. ముందునకు బోవువారిని వెనుకకు లాగువాడును లోకమునం దుండుదురు.

సామ్రాజ్యసభ - మదనమోహనమాలవ్యగారి ప్రశ్నలు
పంజాబునందు జరిగిన మార్షలులా వ్యవహారముల సందర్భమున మాలవ్యగారి డుగదలచిన ప్రశ్నలకు అధికారులు లేదు, బోనులతో సరిపెట్టకను

సరియైన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిన పంజాబుస్థితిగతులు కొంతవరకు బహుటకడ గలవు. పంజాబునందు మార్షలులా ననుసరించి కొరతాదెబ్బలు తిన్నవారి సంఖ్య నడిగిరి. తుపాకులను కాల్పులవలనను చచ్చినవారి సంఖ్యను కాల్పుకృత్యములగుల నాపుటకు అధికారులు చేసిన ప్రయత్నములు తెలుడగోరిరి. జలియన్వాలా వోలయందు తుపాకులను కాల్పులవలన గిలిగిన మరణములను జప్తమును తెలుడగోరిరి. దొంగల కానుకల్లియందు క్రజలందరును నాష్టాంగదండ ప్రణామము చేయించుటను గురించి గుజ్రనువాలాయందు బాంబులను విమోచముల ద్వారా వేయటము గురించి ప్రశ్నించిరి. ఈ ప్రశ్నలన్నియును మామవ్యగారు వ్యయముగ స్థలములను క్రజలనుకాచి వేసినట్లులు గ్రాహ్య మగుచున్నది. ఈ ప్రశ్నల కన్నిటికిని ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదరని తోచదు. ప్రత్యుత్తర మిచ్చుక్రజల వ్యవహారముల నూహించుట కవకాశముగ గలుగును.

సామ్రాజ్యసభ - తీర్మానములు.
సామ్రాజ్యశాసనసభయందు మదనమోహనమాలవ్యగారు పంజాబువ్యవహారముల విషయమై "హిందూ దేశపాలనమునకు సంబంధించని మహాజనులు గల యుపసంఘమును విచారణకై నియమింపవలయును" అను తీర్మానము నుపపాదించవలెట్టిరి. ఈ తీర్మానావసరము ప్రభుత్వము స్థాపించవలచిన ఉపసంఘసభ్యుల పరిశీలనము చేయుచున్నది. హంటరు ప్రభువుసంగతి తెలియదు. వారివిషయమై ఏమివ్రాసియును నిరుపయోగము. న్యాయమూర్తి రాన్నిను హైకోర్టు జడ్జి ప్రభుత్వాధికారమునకు లోబడినవారు. లైసుగారు బారోగారు ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగస్థులు. సీతలవాడుగారును స్వతంత్రస్థితికి ప్రసిద్ధి కెక్కినవారుగారు. ఏరేరీతిని హిందూ దేశప్రభుత్వమును ఖండింపగలరో దురూహ్యము. పేరునకు విచారణోపసంఘమును స్థాపించుటయును క్రియకు దానిప్రయోజనమును నిరుపయోగము చేయుటయును సధికారులకు సహజమైన తంత్రము. శిక్షించినవారు శిక్షకు కారణములను విచారించుట కేర్పడుట న్యాయస్థాపనమునకు సాధనముగాదు. మాళవ్యగారి తీర్మానమును నిరాకరించుటయందు విచిత్రముండదు.

సర్ జార్జి లాయిడుగారి యుపదేశములు.
బాంబులు గవర్నరుగారు దక్షిణకళాశాలను జూడబోయినపుడు విద్యార్థుల కిటులు బోధించెను: "ఈతరమువారు దేశమునకు శుభస్థితి నొడగూర్చుటకై భారతదేశ చరిత్రమునందు మహాభాగమును వహింపవలసియుండుదురు. వివిధములైన యార్థికవిషయముల మార్పువలన సకల పరిశ్రమలు జాతీయ వికాసమునకై వినియోగింపవలసినకాల మాసన్నముగ నున్నది. ఈ పరిస్థితులకు దగిన యువజనులను సిద్ధముచేయవలయును. ఏవిధమైన విద్యను గలపినను నుత్తమమైనదిగ నుండవలయును. ఆ విద్యను గలచినవారందరును ప్రత్యర్థులను ప్రతిఘటించుటకు సమర్థులుగ నుండవలయును." భారతీయుల కవసరమైన ఉత్తమవిద్యను నిర్ణయించుటకై భారతీయులు విద్యాశాఖవారి స్వాధీనమునందుండవలయునని కోరుచున్నారు. కాని ఆంగ్లాధికారులు తాము నిర్ణయకర్తలని నమ్ముచున్నారు. ఇం దేభావము సత్యమే ప్రజలు నిర్ణయించుకొనగలరని నమ్ముచున్నాము.

భారతదేశమర్యాదసంఘము.
ఈసంఘపు ధర్మకర్తలు గంజామునుండలము నందు కలవువలన బాధపడుచున్నవారికి సహాయమును జేయుటకై యోమనిధినుండి రూ 20,500 లను సహాయము చేయుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆస్కా, సురదా తాలూకాలందు వృద్ధులకు శిశువులకు భోజనముపెట్టుటకు రూ 5000, వస్త్రసహాయము చేయుటకు రూ 5000, అనాధబాలబాలికలకు రూ 2000, ఘోషాస్త్రీలకు రూ 1000 రంభ ఎస్టేటునందు కృషివలుల సహాయమునకై రూ 7500. ఈ మొత్తము నింకను హెచ్చించి ఆపన్నులైన ప్రజలను గాపాడుట సకలజనులవిధి యని గ్రహించుట ముఖ్యము.

స్థానికాది వార్తలు
పంజాబు రిలీఫ్ ఫండు:—కమిటీవారు నేడు సాయంకాలము 5-10 గంటలకు మహాజనసభాభివేషమున సమావేశ మగుదురు.
కార్మికుల కుట్రనిధి:—ఆసియా దేశమునందు వాషింగ్టను నగరమున ఆర్మీకుల నెలకొని పనులను అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు ప్రతిఘటన గలదు. పరగణాల ప్రభుత్వమువారి ప్రభావకార్యదశ్యమును ఏ. సి. ఛార్జి గారిని ఇండియా దొరతనమువారి విచారింపరని బొంబాయి క్రాంతి కలు వర్తిక ప్రకటించినది.
ఒక మహానీయుని నిర్వాణము:—భాద్రపద శుక్ల శరణవారమునాకు సంగీతసాహిత్య విజ్ఞానములు! కవిత్వమునకు గట్టిటి యజ్ఞవారామునిగారు కృష్ణాజిల్లా యేలూరు తాలూకా రామరావు గూడెం ఆగ్రహారంలో శ్రవణ చాలించిరి. వీరు ఆశీశ గానసభలనుండి ఆగ్రహారము వహించి బహుమతులు పొందిరి. —గుండుగోలన కోడూరి కృష్ణమూర్తి.
నీలి సుందుపంట:—1-4-19-న లేదే ముదలయెందు ఏండ్లవరకును నీలిసుండుపంట ఆదాయపున్న విధింపబడదు. ఆదాయపున్న కట్టుటలో రిక్కిన ఆదాయమునకు నీలి సుండు కలన వచ్చిన ఆదాయము చేర్చబడదు. (బ్రిటిషు శత్రు నుండి తప్ప మరీ ఏదేము నుండి ను లై సెక్య తుండ రంగు దిగులుల ఏదేమునకు రిక్కిరి రానూడదు దొరతనమువారికి కావలసినవాని మాత్రము తెప్పించుచ్చురు.
ఆంధ్రమహాసభ గృహము - (50 భాగ) కృమము:—శివ పురిలో నడుపుచున్న ఆంధ్రవిద్యార్థులకు శివ పురికి వచ్చు ఆంధ్రులకును భోజనముసహాయము కలిగించుటకు శివ పురిలోని ఆంధ్రోద్రములుచే నేర్పకబడిన ఆంధ్రమహాసభ (ఆంధ్రాశ్రమము) వారిటవురు లింగి గెట్టిపిల్లలో 416 గృహమునుండి నేకు (8-9-19) లెంబుపెట్టిపిల్లలో 821 వ సంఖ్యల గృహమునకు మార్చబడినది ఆంధ్రమహాసభ మేవమిద కలరల రామానుజు శ్రీశ్రీ గారి సెకండరీ పాఠశాల యను దిగువకు ఆంధ్రమహాసభము కలవు.
కీ|| శే|| వాళెం పద్మనాభం బి ఏ గారు:—కాకినాడ నగరవాస్తవ్యులకు ఆస్తికైక్కులలో నువ్వినట్లులను కులపద్మనాభంగాన చెప్పి పురికి వచ్చి ఈ నెల 4 వ తేదీ రాత్రి 12-20 గంటలవరకే కీర్తిశ్రవణం లై. వారి మరణవార్త ను విని తమ సంతాపమును వెల్లడించుటకు రాజమహేంద్రవరము పాద ఆ వ్యాపతి ను వ్యాపాపురుకులు గారి ఆధ్యక్షత క్రింద ఈ నెల 7 వ తేదీ సాయంకాలమున సమావేశమై పద్మనాభగారి మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుటకు ఆస్తికైక్కు మహాసభ కధ్యక్షులుగానుండి వారు దేశమునకును సంఘమునకును చేసిన గొప్ప సేవను గలుగించుటకు వారి వాయాకటమున పురమండరమున నెలకొల్పుటకు శ్రీకృష్ణానిశ్చయించిరి. వారిపట్ల తమకుగల గౌరవమును వెల్లడించుటకును సంతాపముచేయుగాను రాజమహేంద్రవరమునుండి బద్రితులందరును ఈనెల 7-న తేదీని నుకాణముల స్టేషన్ మునివేసిరి. వద్దికలలో మోరగు గోళవరపు శివ సుబ్బయ్యగారు పద్మనాభగారి ఆత్మిక కాంతి కలుగుటకు వీరలై వచ్చి దాదాముగారు శంకెప్పించి రని సొలన బావనయ్యగారు తంతివార్త నందిరి

విదేశతంత్రీవార్తలు

(2) (రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

ఫిషరీ గారి క్రతువు తరము.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—ఫిషరీ క్రతువు గారికి తమిళ నాట క్రతువుల నిడివెను ప్రతిపత్తియందు దొక వ్యాసమును క్రతువు రెండును దానిలో తన యుపపాదనల ఖండించినవారికి తగిన క్రతువు తరములను సెలవిచ్చింది. ఇంక తమిళనాడు సందర్శనమును గడచిన నెలల క్రతువు నాక లభించి నిష్పన్నములను లభించు గావున నింక విధవ్యమును నింకటితో నిలువరచుకొని ఆరేడు మరుల కొక్కి చెప్పుచున్నాడు. నావికానియములం జేయి మార్పులను సందర్శించునని తాను నూనిచెనో వాటినియల నూనించి ఆవాటి వివరములను నేను ప్రాప్తమైన కాలమున యిచ్చుచున్నాను.

జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా పాలనము.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా కిదివరలో పాలకుడును నుండిన ఫర్ హార్ డు బ్యాబు గారికి లోనే ఇంగ్లాండునుండి వారెను సెలవులను బయలుపెట్టెదను. ఆయన క్రతువునువారి ప్రధానకార్యదానమును నుండును. ఆతనకుందంతయు నిష్కర్ష జరుగుచున్నది. పూర్వపు జర్మను వైస్రాయల్యము పూర్తిగ చెడిపోయెను. ఆఫ్రికాలో తమ గాగ్రములకు బోయిరి. ఆతనకును వాసమేర్పరచుకొనిన జర్మనులు కొలదియందు ముక్తములైనారు. వెక్కుమంది విడుదల జరిగి. అచటి ప్రజలు కొత్తపరిపాలకులకు నులభములలో బడుటలను మరెట్టి చిక్కున గలుగలేదు. పాదయుగముల మార్పులను నక్కచేయబడినవి. ఇప్పుడవసరముగ కావలసినది మరుల నాకా వ్యాపారము నారంభించుట.

డెన్మార్కు భవనము.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—డెన్మార్కు భవనము సమీపింపబడినది. అది నిర్మింపబడినది. ఆమెరికా తరక సంఘమువారు దానికి 10 లక్షల పావులకు వైగా నిచ్చిరి. అక్కడ పెద్ద హోటలు కట్టెదను.

సిరియా సమస్య.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—క్రథాన వ్యాసములో ప్రెస్బుట్రీక ఇల్లు ప్రాయమున్నది: సిరియా సందర్శన భారమును ప్రాన్సువారు విడుదలపెట్టినదని హెచ్చరించు నిమిత్తము జనరలు అల్లెలీ గారు వచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ సూచన నధికారి లంగీకరింపకున్న క్రతువులో వ్యాసమునకు అల్లెలీ గారు రాజీనామా నీయ నుద్దేశించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

జనరలు అల్లెలీ గారి గొంగుడునకు వచ్చుట.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—డెయిలీ మెయిలు ప్రకారము ఇల్లు ప్రాయమున్నది. జనరలు అల్లెలీ గారు 10-న తేదీని ఇంగ్లాండున కేలెరురు. వారిని బహిరంగముగ నాదరించుట కొంతవర కెట్టి ఏర్పాటులు నొనరించినట్లు తెలు. ఈలోపమును వెంటనే నివర్తించు కొనవలయును.

ప్రధానమంత్రిల సభ.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—సిరియా సమస్యను గూర్చి క్లెమెంకో గారిలో మాట్లాడు నిమిత్తము వచ్చే వారములో లాండునార్డ్ గారి చిటికీ వత్తురని లెంపున ప్రతిక ప్రాయముచున్నది.

ప్రాచ్య విషయ పరిశోధనము

లండను, సెప్టెంబరు 4:—ప్రాచ్య విషయ పరిశోధక సంఘములు లండనులో సభచేసి 4 దినములు విషయమును చర్చించుచున్నారు. సర్ చార్లెస్ లాయలు గారు ప్రేక్షకులకు స్వాగత మర్పించిరి. సభలో పెన్నియో సంకతులను గురించి వ్యాసముల చర్యలపై వచ్చుచే ఆయా భాగములకు ప్రత్యేకించి కాఖ తీర్పులను జేసెను. మిశ్రమండలి తేజములో ప్రాచీన వస్తుపరిశోధనమును జేయుటకు సంకల్పించినట్లు లాయలు గారు నడిపిరి. ఇదివరకు పరిశోధనము జరుగని ప్రదేశములలో నిష్కర్ష పరిశోధనము చేయవలయును. రాజకీయరంగమునందు భారత తేజము ప్రసరించెను. వావిస్యూర్తి పరిశోధనమును పరిపూర్ణముగ నిర్వహించుటకు ప్రయత్నింపబడెను.

అమెరికావారు సెలవులలో నిండుకొరకు కృషి చేయుచున్నారు. వారి కొక పరిశోధనావిద్యాలయమును, దీనిని అభివృద్ధి చేయుచుందురు. అంగ్లేయ క్రాత్తులును ఒక పరిశోధనావిద్యాలయమును పెట్టుదురు. అవి రెండుకలిసి పరిశోధనల ననియు దాక్టరు నిర్దేశించుచు నుడివెను. చీనాలో 2) సందర్శనములలో చీనావారి కళలకు గురించి తెలిపిన విషయములను, బౌద్ధతమములను దానియందు కలిగిన మార్పులకు గురించినను దాక్షిణ్యమును పండితులు తెలియజేసెను.

కీ|| శే|| లగు బోధాసేనాని.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—కీర్తిశేషులయిన జనరలు బోధాసేనాని గారి వార్తలను నేను వెల్లువినిచ్చున ప్రార్థనలు యమున గొప్ప మున్నగునయ్యెను. బద్ధవృత్తు సేనాని చక్రవర్తి గారి కరవున విచ్చేసెను. రక్తినవారిలో బోసర్లా గారి కొకరు. రాజవర్తి గారి కొకరు. హైమియవరు లండనుకు, జనరలు ఏజెంటులును, వివిధ క్రతువుల భాగ్యవతియును అనేకమంది పెద్దవారును అచటికి వచ్చిరి.

ఆంగ్లేయ వర్తకము.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—ఆంగ్లేయ వర్తకము నకు 149,000,000 పావుల వరకు దిగుబడి యయ్యెను. గత సంవత్సరము ఆంగ్లేయ నిలబా కంటె 88,000,000 పావులవరకు అదనముగవచ్చెను. ఆంగ్లేయముండి 75,000,000 పావుల వరకు యెగురుతున్నయ్యెను. 81,000,000 పావుల వరకు యెక్కువగ, పండిరి. 1918-9 సంవత్సరము ఆంగ్లేయ మాసా తరమునకు 1,000,000,000 పావులవరకు దిగుబడి యయ్యెను. గత సంవత్సరముగూని ఎంమి మాసముల కంటె 147,000,000 పావులవరకు వృద్ధి కచ్చెను. ఆకాలములోనే 475,000,000 పావులవరకు ఎగురుతున్నయ్యెను. 141,000,000 పావులవరకు యెగురుతున్నయ్యెను.

బ్రిటిషు నావికాబలమును తగ్గించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—పాంతున పాట్లలో నుక న్యసించుచు దాక్టరు కమ్మెమా గారి ట్టు చెప్పిరి. తా త్కాలిక సంది వాటికి బ్రిటిషు నావికల సంఖ్య 4 లక్షలు నేను 6 లక్షలైపోయెను. నూతనముగ నిర్మించ నుద్దేశించబడిన 584 ఓడలు నిర్మించబడకుండ వాటబడెను. అందులను తేజమునకు 450 లక్షల పావులు మిగిలిరి. ప్రాంత ఓడలు 93 అ మ్మబడెను. చిన్న నాకలు 1500 బాధ చేయబడినవి. నావికా వ్యయము తాత్కాలిక సంది వాకుంబు దానిలో నేను సగ మైనది. కాని నావికలు నావికాద్యోగులు మీ జీతములను, ఉపకారవేతనముల నునిరంతము హెచ్చించుచుండు న్నాయెను.

ఆంగ్ల సైనికులు

లండను, సెప్టెంబరు 6:—యూరప్ రాయము జరిగిన వెనుక 35 లక్షలవరకు ఆంగ్ల సైనికులు ఉద్యోగులును సైనిక వృత్తికిండ్లి ఇతరవృత్తులలో చేరిట్లు యుద్ధ కార్యాలయము వారు తెలుపుచున్నారు. వైస్రాయలకుండి సైనిక సేనకు పనికి రాదని నిర్ణయించినవారు వాటిలో కలరు.

తేయాకు ధర.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—తేయాకు ధర పెరిగిపోయినదని ప్రజలు భీతిపడుచున్నారు. ప్రాన్సు, అమెరికా, జర్మనీ తేజము అకు విస్తారము సరకు కావలసినట్లుచే సరకు తగినంత లభించుటలేదు. రూపాయ ధర పెరిగిపోయినట్లుచునను, స్త్రీ మరులు తేజాప్రభు కునకు తేయాకు సరక వచ్చుటలేదు.

ప్రతిపనివాండ్ర సంఘము.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—ప్రతిపనివాడు పనివాండ్ర యొక్కయు, బట్టలనేయు వారియొక్కయు అంతర్జాతీయ సంఘమువారి సభ జరిగెను. సర్ హెర్బర్ట్ డిక్సను గారు కమిటీ టీ ఆధ్యక్షులుగ నియమితులైరి. న్యూ ఆర్షియన్లు కట్టణము లో ప్రవచనసభ ఆర్షియన్లలో జరుగును. అక్కడికి ప్రతినిధులను పంపించుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. ప్రతిపనివాడు గను నింది ఇండియాలోని సంకతులను సంఘమువారు ప్రకటించిన కిఫాసులను నిధి వారంగీకరించిరి. ఆర్యవృత్తు సంఘమువారి కిందనుండిన కాఖా సంఘములకు పంచి పెట్టుటకును నిర్ణయించిరి.

ప్రాన్సు

ఆఫ్రియా సంది వరతులు.

విశ్వాన్ని, సెప్టెంబరు 6:—సందివరతులకు సందర్శనము చేయు నిమిత్త ముడివారమునాడు సెంటు జర్మెయినునకు బయలుదేరెదనని రెన్నియ గారి కొక సందర్శననితో జెప్పిరి. అనంతరము:—ఆఫ్రియా పరిశోధకుల సభ సంది కంగీ కరితురని దీక్షలను తెలియుచున్నది.

రెన్ను గారి వాఙ్మూలము.

విశ్వాన్ని, సెప్టెంబరు 6:—విదరవందగనున్న స్థితి నందటిని చక్కజేయుటకు సందివరతుల చాలకాగ్రహార తోపుచున్నట్లు సందివరతుల పుస్తకముదలి ప్రతిఫలము తెలుపుచున్నదని రెన్ను గారు తమవాఙ్మూలమునందంగీకరించిరి. సందివరతుల ఆఫ్రియాను గలుగునట్లును సత్యమేయో వెంచి చెప్పెను. ఆఫ్రిక విషయములో ఆఫ్రియాను మిశ్రమండలి వారికి పూర్తిగ దాసులగునట్లు వరతులు విధించబడినవని చెప్పుచున్నాడు. నానాదేశ సంఘము కాక్రతముగనుండి, న్యాయము గనుండున స్త్రేష్టకుబడునని ఆమరతులను భరింపరచ్చునని ఆతడనుచున్నాడు. నానాజాతి సంఘునిర్మాణమును, దాని కాక్రతమును జర్మను ఆఫ్రియా సంది వరతులలో యుక్తమైనదిగ పరిగణించ బడుచున్నది.

రుమేనియనుల కోరిక.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—ఆఫ్రియా సందివరతు లోని 60వ నిమిషముల మార్పులను పని స్టోరినునందలి రుమేనియా ప్రతినిధులతోరి. రుమేనియా మును ఆఫ్రియానుండి ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడిన నూతనరాష్ట్రములకు తక్కువసంఖ్య గల ఇతరజాతులవారిని, ఇతరతత్తులవారిని సంరక్షించ వలయునని దానిలో నియమింపబడెను.

రుమేనియా, మిశ్రమండలి దేశములు.

అల్లి మేటము రద్దరులు.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—ఆంగ్లేయ 23-6 తేదీని ఉన్నతసభవారి రిపోర్టు రుమేనియా ప్రతినిధుల కంద నుండు ఉన్నత సభవారు రుమేనియనుల కిచ్చిన “అల్లి మేటము” రద్దుచేసిరి. వారి కంద “నోయ” ప్రతి సంగ దానిని మరియొక కొత్తనోయనిచ్చి సర్ బార్డ్ స్టాన్ గారి సంపుటకు వారు నిశ్చయించిరి. అది అల్లి మేటమునల నుండ బున్న దానిలో రుమేనియా ప్రభుత్వమువారికి చాలాతక్కు మగు హెచ్చరిక వుండుట.

బ్రిటిషు ప్రతినిధి ప్రయాణము.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—రుమేనియా ప్రభుత్వము వారు ఉన్నతసభయెడల పెట్టి ఉభిప్రాయములను గలిగి యున్నదియు, అవిషయమున ఉన్నతసభవారి సమితి ర్యానించినదియు తెలుపుచున్నట్లు బాల్బున గారి కాక్రత్యు సర్ బార్డ్ స్టాన్ గారు నేటికాత్రి బుఖారెస్టుకు బయలుదేరిరి.

రుమ్యాలోని కేక బ్రయత్నించలేదు.

లండను, సెప్టెంబరు 6:—నీర్జనవ్యారా రుమ్యాలో ప్రవేశించి యదస్కందన మొనరించుటకు తాము ప్రయత్నింప లేదని రుమేనియా సైనికాధికారులకు లుచున్నాడు.

జర్మనుల యుద్ధసామగ్రి.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—యుద్ధసామగ్రి సర్పించుటకు తగినంత నిమిత్తము పంపించిన అంగ్లేయ సంఘము వారి నింతవేగము పంపవలదని జర్మను ప్రతినిధులు కోరిన కోరికను ఉన్నతసభవారి రంగీకరించిరి. వైస్రాయునందలి సభ్యుల సంఖ్యను తగ్గించవలసినదని నూడ జర్మనులు కోరిరి. ఆకోరిక నిరాకరింపబడెను.

జర్మను సహాయమును నిరాకరించుట.

స్టోరిను, సెప్టెంబరు 6:—ఫ్రాన్సు దేశములో పాడు చేయబడిన ప్రదేశములను బాగుచేయు నిమిత్త మిదివరలో జర్మను వైదీ 2,80,000 మంది పనిచేయుచుండిరి. వారిస్థాన ముదిపును ప్రెంచి, బ్రిటిషు కార్యములను, తక్కిన మిక్కి మండలి దేశముల కార్యములను నియమింపబడిరి. జర్మను కార్యములనే యుపయోగించిన వారి మాటలను తామే భరించు కొనెదనని జర్మను ప్రభుత్వమువారు చెప్పినను పరానుప్రజలు నమ్మలేకలేదు.

క్రియనుమరణాశ్రిత

పూర్వము, నెవ్వెరుక 5:—ఎడమచేత్త అను వానిని మోసగించిన క్రియనుమరణాశ్రిత వచ్చినకేసు పూర్తి అయ్యెను. న్యాయాధికారులు తేసుగురును ముద్దాయి దోషియని నిశ్చయించిరి. వారిలో నలుగురు మరణాశ్రిత నొసగిరి. ఏమిట వాని సంరక్షించుటకు ఆరుగురు న్యాయాధికారులు నిధారణ చేసిరి.

సిరియూసమస్య.

పూర్వము, నెవ్వెరుక 2:—పాపము ఏదో, రా రిల్లు తెలియబరచుచున్నాడు. సిరియూ సమస్యనుగూర్చి ప్రాచీన కేసే మింతవరకు స్వీయలాభార్థము ప్రయత్నించి యుండ లేదని పరామర్శ ప్రతికలన్నియు వ్రాయుచున్నవి. పరామర్శను స్వత్యయము సంరక్షించు నిమిత్తము పరామర్శకేసు లందఱును ప్రభుత్వమువారిపక్షమున నిలిచెదరు.

రుమేనియావారికు త్రరము లందఱుండు !

లండను, నెవ్వెరుక 4:—అక్షురకథనా రుమేనియా ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసియున్న త్రరము లంభారెన్సు చేరలేదో తెలియజేయుచు, ఏకాదశమున "నెల్లెను" కౌత్తి మార్గము చేడియించునని నూరింపబడెను. తామంపివాన్ల లలోగూడను ననేక బుభారెన్సున కందరిని పూర్వముందలి రుమేనియా ప్రతినిధులు చెప్పియున్నారు.

జర్మను రాజ్యాంగ విధానము.

సంధిపరతుల నుల్లంఘించుట.

పూర్వము, నెవ్వెరుక 5:—జర్మను తేర్వరముకొనిన రా జ్యాంగ విధానమునందలి 81 వ నిబంధన ననుసరించి సంధిపర తులకు భంగకరముగ నున్నది. అందువలన ఆస్ట్రియా జేతము జర్మను సామ్రాజ్యమునకు లోబడుచున్నది. జర్మను రాజ్యాంగ సభయందు ఆస్ట్రియావారు ప్రతినిధులు కలిగించుకొనవచ్చును. ఇద్దరకు రాజకీయ సంబంధముండును. అందువలన ఆస్ట్రియా జేతపు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగును. ఆ నిబంధనకు దృఢబేరువలననదని మిక్రియందలి జర్మనులకు కోరిక. క్లెముతు మాగారు జర్మనులకు తేటచాగిరి. 15 రోజులలో తృప్తికర మైన జవాబియ్యక పోయినయెడల మిక్రియందలివారు రైను నదీప్రాంతము నెత్తున ఆక్రమించుకొనుట నే వచ్చును జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము.

బెర్లిను, నెవ్వెరుక 6:—జర్మనులందుల కిట్లు సమాధా నము చేసిరి:—జర్మను రాజ్యాంగవిధానమును మాన్యుట కవసర ములేదు. మీరు రైనునదీ ప్రాంతమును మరికొంత ఆక్రమణ చేసికొనినచో సంధి నిబంధనల కది వ్యతిరేకమునకువచ్చుచున్నది. మానసి జర్మను గవర్నమెంటువారు భావించెదరు. జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము స్పష్టముగ లేదని లండనులో కలదు చున్నాడు.

అమెరికా

దక్షిణాఫ్రికాలోని ఆశియాఖండవాసులు.

ప్రిటోరియా, నెవ్వెరుక 7:—ట్రాన్స్వాలులోని ఆశియాఖండ వాసులకు సంబంధించిన సమస్యకు యోచించు టకు ప్రిటోరియాపట్టణములో సభజరిగెను. మునిసిపాలిటీయ వర్తకసంఘములు మున్నగువాని కృతినీధులు సభకువచ్చిరి. క్యూనహరము మించిపోఖండ చూడవలయునని ప్రిటోరియా పురాధికారి సభ్యులనుకొని తువ్వకవారమును కరివ్వురించని యెడలయును స్థితిగతులు వివరించునని సభ్యులకుమారు నడిచెను. ట్రాన్స్వాలునకు ఆశియాఖండవాసులు వచ్చి భూములు మున్నగువానిని ఆక్రమించుకొనినయెడల జేతము నకుచాల నష్టముకలుగునని సభవారు తీర్మానించి అట్టిదేలుగ కుండ కట్టుదిట్టములను చేయవలయునని కోరిరి. తీర్మానమును నె నేటరు మానిటగాడు తృప్తిపొందిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

కేప్టౌను కత్రిక న్యాయము.

లండను, నెవ్వెరుక 6:—దక్షిణాఫ్రికాలోనిభారతీ యులకష్టములను గురించి ఇటీవల కొందరురాయబారులు మాం పేగుగారిని దర్శించిరి. వారికి మాంపేగుగారు పత్రికత్తర మిచ్చియుండిరి. ఆకృత్యుత్తరమున కేప్టౌనులో మాదిక రుగుచున్న ట్రాన్స్ కత్రిక ఆదేశించుచున్నది.దక్షిణాఫ్రికా లోని భారతీయుల సహేతుకమైన పాట్లను వివరములై ఆక్రమ్యు కత్రిక యొప్పునును నుమాఖుగనే యున్నది. ఆ

కత్రిక యిట్లు వ్రాసిరి:—మాంపేగుగారు రాయబారుల కిచ్చిన పత్రికత్తరమునబట్టి మాదివో వారి కీ క్యూనహరము పూర్తి తెలియజేయు కనిపించు చున్నది. కాలిఫోర్నియా సరక న సాధారణముచేసికొని గవర్నమెంటువారి వాదేమితి. ఇతర కా సవరణ అంగీకరింపబడలేదు. వర్తక కాపసము భారతీయుల కిదివరకుండేన మాట్లలకు భంగము కలిగించు చున్నదని సహేతుకముగ చెప్పుటకు వీలులేదు. అదిచాల అవగతముకైనదని మాంపేగుగారు నూరించుటకు ఆధారములేదు. కాలిఫోర్నియా సరక అంగీకృతమైనదకు క్రమ వలన అంగీకరము బయలుపడెను. యుద్ధముగ భారతీయులు సామ్రాజ్యమున కరులకైన సేవకచేసిరి యుద్ధమునకు త్యమువారు గుర్తించియు మాంపేగుగారు చెప్పియుండవలసి నది. తృప్తిపొందిన కృతీరేకముగ నుండినను కాపససభ వారు మంజురచెదలకు గవర్నమెంటు వారిచేతిపూర్తియును పాటిం పలేదు. భారతీయులనువ్యక్త పుష్కరించుట కేవలమ్యుత్తరము కైనను దక్షిణాఫ్రికావారు కష్టములనున్నవి. ఆక్షయములకు మాంపేగుగారు మరిక సామర్థ్యాతో విచారించి యుండిన చో వాగుండియుండును.

కెనడా

కెనడాలో బ్రిటిషు సోల్దరులు.

టొంటా, నెవ్వెరుక 5:—యుద్ధమునకు పూర్వము కెనడాలో వసించి బ్రిటిషు సోల్దరులకు భూములనిచ్చు సం దర్భములో నియమములను ప్రకటించిరి. క్యూనహర భూములు కొనకొనకలవలసినవారికి 1,000 డాలర్లు అప్పిచ్చెదరు. ఇవిభూ మిఖరతులకుతమే. కుటుంబము 2 వేల డాలర్లకు, కార్మిక మైన అభివృద్ధి చేసికొనుటకు 2 వేల డాలర్లనిచ్చు ఇచ్చెదరు. అట్టివారికి 160 మొక్కలను భూమి నిచ్చెదరు. షివరయ్యకసా యాభద్రములేనివారికి రెండు మొక్కలను పని నేర్పి మరి సామిచ్చెదరు.

కెనడా వారంగీకరించుట.

టొంటా, నెవ్వెరుక 6:—నెనేటువారు సంధిపర తులను కృతకరచిరి.

అమెరికా

సంధి పరతులు.

అమెరికావారి యభిప్రాయము.

వాషింగ్టను, నెవ్వెరుక 5:—సంధిపరతులకు నెనే టువారి యోచనకు వంపలయునని విశేష క్యూనహర నిర్ణయ సంఘమువారు త్రవవు చేసిరి. వారు నామగ నిర్ణయములకు యేర్పరచిరి. మనోసిద్ధాంతమును నిర్వచించుటకు అమెరికావారి కే అధికారముండవలయును. ఆయా జేతములవారుతమకు సంబం ధించిన యెరువుతి దిగురుతికేవులు, నమకమున్నగు జేత క్యూన హరములకు వారే నిర్ణయించుకొనవలయును. యుద్ధమేగు స్త్రీలు కాంగ్రెసువారు తీర్మానముచేసికొని అమెరికా వారే జేతమునకురు తీర్మానికారమును జూపించును. నానాకాతి సభ నుండి సభ్యులమును మానుకొనుటకు అమెరికా వారికి హ క్కుండవలయును.

ఇటలీ

స్త్రీలకు నియోజకాధికారము.

రోము నెవ్వెరుక 6:—స్త్రీలకు నియోజకాధికారము నిచ్చుచిట్లు ఇటలీ పార్లమెంటువారుంగీకరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

హూజియగారి యాగమనము.

లండను, నెవ్వెరుక 4:—ఆగస్టు 80-క తేదీనాటి మెల్బోర్న్ కత్రికవార్త:—త్రవ్వలక్యంతసంతోషముతో నాద రించుచుండ హూజియగారువిచ్చేసిరి. నైతిక సేవకుండియరలిన నైతికులకుని మోటారుబండిని వీధుల వెంటడి నడసింది పుర మండినమునకు తీసికొనిపోయిరి. దారిపొడుగునను ప్రజలక్యం తోత్సాహమును జూపిరి. పురమండినమున పోయి కరవున వా రికి స్వాగత నియమిడెను.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు స్థితి.

లండను, నెవ్వెరుక 6:—ట్రెన్సువత్రిక కెయికో నుండి క్రిందిగ్రహమును వచ్చెను. మల్టాకు, జనరలు అలంబీ, ప్రధానమంత్రిని చంపుటకు ప్రయత్నించుదురని కొంతకాల మునుండి అధికారులకు తెలియనే తెలియదు.

చీనా

బ్రిటిషు రాజకీయ ప్రతినిధులు

హంఘాయ, నెవ్వెరుక 5:—పీకినలో సర్ జాను బార్దనుగారి స్థానమున బెయిలీఅల్బెర్టు గారు (బ్రిటిషుసంతి) గ నియమించబడిరి. బొక్సియోరాయబారసర్ కానింగ్లహ్ మాగ్రీనీ గారి స్థానమున సర్ ఛార్లెసు ఎలియట్టు గారు నియమింప బడుదురు.

పోలండు

జర్మనుల ముదగములు

ఎం. కేడర్వీన్ గారి యభిప్రాయములు.

పూర్వము, నెవ్వెరుక 5:—ఒకానొక విశేషమును సందర్శించగా ఎం. కేడర్వీన్ గారు చెప్పిరి. పశ్చిమరంగ ము దలభ్యమైన విజయమును తూర్పురంగమున బడయుట యెనని జర్మనులెప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఆపైన నైరీషి యా, ఈజిప్టు, పర్ష్యా లిరుయాయులకును బోర్నెయ్, రంగ ముతలూ, మిన్న్యు సమీపమునను, యుక్రేనియను రంగమంత టను పోలిషు సైన్యములు బలవంతములై క్రతు నైతికుల నెదిరింప వలసినవాయుకు క్రతువులుజర్మనులుకానిచోట్లలో జర్మను లా క్రతువులకు సహాయ మొసరించుచున్నాడు. పోలండు నెట్లైన బాధింప నెంచి వారుబోర్నెయ్, పర్ష్యా విశేషముగ వ్యాపింపజేయు చున్నాడు. పోలండునకు తెగింత సరకు సరఫరా కానందున వారి ప్రస్తుతస్థితి చాల దుస్థముగ నున్నది. పోలండునకు మొదలై కగిం సహాయము లభించునెడల దాని నణచి వేయవలయునని యెరు జర్మను ప్రయత్నించును. సమస్యలూ లరును. కాని జర్మనులు సుధి కంగీకరించుకొనలేదనట వారికి విశేషములనుండి యెట్లినహాయమును లభింపకు. పర్ష్యా నుందలి బాప్తిస్టు రాష్ట్రములలో చాల అకౌలినీ బ్యాపింజేయును బోర్నెయ్, పర్ష్యా సహాయ మొసరించుచున్నాడు. పోలండు లన్ని విశేషముల క్రొత్త యుద్ధమునకు నున్నావాడు చేసికొనవలసి వచ్చెను. ఈయుద్ధ మొసరించుచున్నది జర్మనీజేతము మిత్రులం డలివారి యుద్ధేయనకు వ్యతిరేకముగ నది యిట్లు చేయుచు న్నుది. ఏరీతియైనను జర్మనీజేతమును జయింపవలయునని ఆని నిశ్చ యించుకొనినది. మిత్రులందలివారి పృథక్త్యముల భంగపరచి వారికిర్తని చెవవలయునని జర్మనీ యత్నించుచున్నది.

పోలండు యుద్ధము.

స్థితిగతుల వారకముగ నుండుట.

లండను, నెవ్వెరుక 5:—వార్తానుండి తెలియజేయిన ఇటీవలి పోలిషు కృత్యాలకు లెట్లు నూరించుచున్నది. అప్పుడ నైరీషియా యందలి దుర్భాగము ట్రాన్స్వానిను కద్దనున్న రెయలువంకెను పాడుచేసిరి. ట్రాన్స్వానిగా రా మండల మందలి తెలిపోకమాన్యులనుగూడ పాడుచేసిరి. 10-క తేదీ నాటిరాత్రి జర్మను సైన్యములు ట్రెన్స్వనందలి పిమ్బాలో వివిధ గ్రామముల నెదిరించువులు పోయి ఘోరముగ జరిగెను. దురభిరంగులును, సాయుధమోటారు కలయుమును యువ మోగింపబడినవి. మూడుగంటలసేపు యుద్ధము విశేషముగ జరిగెను. ఆనేకజన్తులు లొంగిన వెనుక జర్మనులు విజయవ పరలిరి. జర్మనువియోజములవచ్చి రెమ్మడిరించినటు లనేక గ్రామములకుండి వెళ్ళుచుండి తెలియబరచిరి. ఒకపట్టణము లో వెద్దబాటవై చూడువియోజములు మరభిరంగుల నువయో గించిని. అందువలన ఆయిరుగురు మరణించిరి. 20 గురకు దెబ్బలు తగిలినవి.

జర్మను

కోర్గండు వివమనీతి.

బెర్లిను, నెవ్వెరుక 6:—పశ్చిమక్యూనహర కోర్గండు నందలి వివమనీతి నాలోచించిరి. నైతికులు మాడుమాటాడక పశ్చిమక్యూనహర యుత్తరువుల మన్నించి జేతము విడిచివగాని వారి జేతములను, బత్తెయలును ఆవివేయబడుననియు, ఈత్త రువున కెరురులెరుగు నైతికులు నండింపబడుదురు" యు లెలుప బడెను.

కెయిబరు చక్రవర్తి.

బెర్లిను, నెవ్వెరుక 6:—ప్రస్యలోని అధికమంత్రి యిట్లు నడిచెను:—కెయిబరుచక్రవర్తి పోలండుకు బర్లిన్ క్షుకు 850000 మార్కుల నాణెములను తీసికొనిపోయెను. ఆ తరువాత నురయోనియు ప్రస్యము వారికి నుద్దేశించెను.

ఎన్నుకొన్నవారి నల్లరి.

కొలను, పెద్దెంబరు 5:—జర్మనులకు, అంగ్లేయులకు ఎన్నుకొన్నవారి నల్లరి జరిగెను. అట్టహాసముతో వచ్చి యున్న వారికి జరిగిన నల్లరి చూడగా, జర్మనులు చాలమంది అంగ్లేయులను చూడలేకపోయిరి. ఒక అంగ్లేయుని నకు చాల దెబ్బలు తగిలెను. అతడు ముగ్గులు పట్టినవాడని అతడు పిలిచెను. (అప్పుడు చాల వాడుకురికి మరణము జరిగినది.)

ఆస్తియా

బెలూకను పారిపోవుట.

బెలూక, పెద్దెంబరు 5:—వర్తి: లిట్టు వ్రాయుచున్నది:—బెలూకను అతని అనుచరులు, బజేయూ సహాయముగా బెలూకను పారిపోయిరి.

రుమ్మా

రుమ్మాలో యుద్ధము.

ఒడిస్సానుండి బోర్ని విప్లవము తరువాత, లండను, పెద్దెంబరు 5:—ఒడిస్సానుండి క్రింది వర్తమానము వచ్చెను. ఆంగ్లేయులను పురుషులను తేలి తెలియదు:—సిల్వెస్టరు రేవునుండి ఆగస్టు 22-వ తేదీన కొందరు వానిలు బయలుదేరి ఒడిస్సాను 16 మైళ్ల దూరములో నుండి తెలియకుండా 28 తేదీన స్త్రీయలతో వెళ్ళింది ఇచ్చివేసినది. ఆ సేవకులనుండి బయలుదేరిన. వీరంగులను వశపరచుకొని మెల్ల రేవుకట్టను జేరుకొనెను. బోర్ని విప్లవము మెల్లకొనిపోయి. అక్కడ బయలుదేరి చాలమందిగలరు. దానిని విమర్శించి పట్టుకొనబడుట సేవని మొదట ఆలోచించెను గాని కానిబాంధు బలముగనుండుటచే నా ప్రశస్తియును మానివేసెను. 200 మంది చీనీలు దానిని కాపుకాయుచుండెరి. వారివద్ద మరఫలింగులు ఉండెను. మరునాటి యుద్ధమునకు కానిబాంధు పారిపోయి. పైనిట్లు పట్టణము చేరి. ప్రజలు సంతోషముతో వారిని చూచి కృతజ్ఞులైరి. ఇంగ్లీషు కెప్టెనులు వీరులలో నడుచుచుండినప్పుడు ప్రజలు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

కేఫ్ పట్టణమును పట్టుకొనుట.

జనరలు దానినగారు కేఫ్ పట్టణమును పట్టుకొనిన మామ వాస్తవము యుద్ధకాగ్రామమువారు ప్రకటించిరి. జనరలు దానినగారు సేవకుల బనరలు పెట్టాలా సేవకులను సంయోగము కలుగునా యని చాలకాలమునుండి నిరీక్షించుచుండిరి. ఒడిస్సా రేవు స్వాధీనముగురులకు ఆ సంయోగము సాధ్యము కాకలదు. భాకాకా పట్టణము వైపున బోర్ని విప్లవము చొరబడుటకు యత్నించిరి. అప్పుడే మిత్రమండలి సేనలు బోర్ని విప్లవమును చూపుచుండెను. బోర్ని విప్లవము యెత్తు అందు వలన సాగక జనరలు దానినగారు ఏదో పక్కనుండి సేన రక్షిత మయ్యెను.

రుమ్మాసితి.

లండను, పెద్దెంబరు 5:—బాల్టిక్ సంగ్రామములో తిక్తి చాల దుర్భరముగ వున్నది. అధికారులు చెప్పచున్నారు. వాండెన గోల్డెనగారు తమ సమరసన్నాహముల విధులు మాచరలు కనిపించుచున్నవి. మిత్రమండలివారి నూచరల కల్లం ఫించి యెరు యుద్ధప్రయత్నముల మెరించుచున్నారు. ఆ ప్రజేమన నిదానములేర్పరుచుకొనిన జర్మనుభూభూమందు లత విరలై న పుయత్నములను చేయుచున్నారని దక్షిణరుమ్మాతే మన జనరలు దెసికినగారు కట్టుకొనిన ముందు కరుగుచుండగట్టి నిరోధింపబడిన. భార్యోత్తర కీకాస్యముగ బోర్ని విప్లవములొందిన ప్రతి యుద్ధమందనము నిరోధింపబడి తెల్లారామయూస్సు తెలుమార్తమన మత్తరతముగ వెనుకకు మరలింపబడిన.

జర్మనుల మనోభీష్టములు.

బాల్టిక్ రాష్ట్రములం తేమి చేయవలయునని జర్మనులు చిరకాలమునుండియు సంకల్పించుకొనిరి యిప్పుడు బయటపడుచున్నది. జర్మను స్వాతంత్ర్య సాంఘికవాదుల ప్రతిక, “ఇక్రే హెయిట్” ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. జర్మను ఉద్యోగియులు చెప్ప వాస్తవములు సుబద్ధములు. జర్మను వైస్యములలో వెట్లె రుమ్మా వైస్యముగ మారినవనియు, మరికొన్ని మారుచున్నవనియు, ఈమటులుం దావంత సంకీచమును తీసివేయు, కొద్దందంతయు రుమ్మా వైస్యము దుర్బల భరించినప్పుడు వైస్యములలో నిండిపోయినదియు వ్రాయుచున్నది.

రుమ్మాలోని బ్రిటిషు వైస్యములు.

ఆర్యంగుల ప్రభుత్వమువారి పురపాలక సంఘముల జవోస్ట్రుల క్రిందియు నలుగురు లండనుగరమున కే తెలిసి. ఉత్తర రుమ్మాతేమన బ్రిటిషు వైస్యము లందు మానకృతమని వారు హెచ్చరించుచున్నారు.

బ్రిటిషువారి దృఢనిశ్చయము.

లండను, పెద్దెంబరు 4:—ఉత్తరరుమ్మాతేమనండి బ్రిటిషు వైస్యములను తొలగించవలయు నని తీర్మానము మార్చబడదని కొందఱుకాదులు చెప్పచున్నారు. ఇటీవలబోర్ని విప్లవము వైస్యములను యుద్ధములు క్రితమైనవల నలియ గొట్టి స్థితివైస్యములను నియంత్రింపవలయునని నుత్తేమతో చేయబడిన. అందువలన బ్రిటిషువైస్య లచటినుండి పోవు లోకల రుమ్మాను కలంటియలస్థితి కొంతయును కాగలదని యుత్తేమింపబడిన.

బ్రిటిషు వైస్యములు రుమ్మావిడచి

గృహలోన్ముఖు లగుట.

ఆర్యంగుల, పెద్దెంబరు 4:—వెల్స్ గ్రామం దిదిర లో రాయబాంధుగను, కాన్సులుగనుండిన వారందరియు “క్లిబ్ నుకేషి” స్త్రీయలను నింగ్లండుకు పంపినారు. బ్రిటిషువైస్య కడపటి దక్షిణముగ వారిలో స్వదేశోన్ముఖులు లైసె.

జకోస్లావకియా

జకోస్లావులు.

లండను, పెద్దెంబరు 5:—జకోస్లావు రాష్ట్రపు అధ్యక్షులు. దాక్టరు మానాచాకుగారిని దర్శించి మాట్లాడ నిట్లు చెప్పిరి:—ఆస్ట్రియా వారితో ముగియాలలోను కలియుట సంభవము కాదు. కాని కొత్తరాష్ట్రములు ఆర్థికవిషయములను గురించి ఒడంబడికలు చేసికొనవలయును. రుమ్మా యా, జకోస్లావి, పోలండు తేమలలో సభ్యముగనున్నవి. ఆస్ట్రియా వారితో, ముగియాలలోను సంబంధము వాగు పడవచ్చును. వారి మంచిచెడ్డలనుబట్టి ఆ సంబంధ ముండును.

సామ్రాజ్య కాననసభ.

మొందు జరుగు కార్యక్రమము

10-వ తేదీని సిమ్లాలో జరుగు కాననసభయందు యుద్ధములో విజయముకలిగి సుధి జరిగినందుకు భారతీయులు చక్రవర్తికి వందనము లర్పించుచున్నారని తీర్మానమును తీర్మానముగా రుపపాదించెదరు.

పంజాబుఅల్లరులను గురించి విచారించుటకై ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేయవలయు ననియు సందులో ఇండియా గవర్నమెంటుతో సంబంధములేనివారు మాత్రము సభ్యులుగ నుండవలయు ననియు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు తీర్మానము నుపపాదించెదరు. వా క్రిందివిషయములను విచారించవలయును. అల్లరులకు కారణములను కనగొనవలెను. వాని నణచుటకు అంత కఠినశాసనము ప్రయోగింపవచ్చునా? మున్నూబాకొద్దు. మేస్త్రీలును విధించిన కఠినత తీసివేయుటకు గాని క్రిందివిషయములను గుఱుమువారికి అధికారముండవలయును.

చందాగా క్రిందితీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:—

దీర్ఘలో అల్లరిజరుగుటకు కారణములను, దాని స్వభావమును విచారించుటకు, ఏప్రిల్ లో కలకత్తయందు మూకల మీద తుపాకులు జేయవలసిన స్థితిగతులను విచారించుటకు అధికారులను అధికారేతరులను గల సంఘము నేర్పరుపవలయును. సిమ్లానుండి పంజాబు దొరతనమువారి వేసవికాల నివాసమున తీసివేయవలయు ననియు వారు ప్రతిపాదించెదరు. 12-వ తేదీని జరుగు సభలో నాదెయిలకు సంబంధించిన కాననమును సరిపించుటకు నిట్లు ప్రవేశపెట్టుదురు. అధికారసభ్యులు మరికొన్ని సరణు నిట్లును ప్రతిపాదించురు. డక్కా విశ్వ విద్యాలయపు నిట్లును పాఠీగారు ప్రతిపాదించెదరు.

బెంగాలు అంబులెస్సు వైస్యములో చేసినవారి కంద

తీసి ఇండియా వైస్యములో చేసినవారితో సమానముగా హక్కు లియబడుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపరని నేంగిప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. వైస్యములో చేరుటకు ముందు వారి కేమిద్యోగము లుండెనో వాటివై వారికి హక్కు ఈయబడిన. అట్లు భార్య యద్యోగముల నిప్పుటకు వీలుకాకున్న కత్తులములగు నద్యోగము లియబడును.

వారు వైస్యములో చేసినవారి కాలము వెన్నుకు లెక్కలానికే వచ్చును. కాని నెలపు వెట్టుకు మాత్ర మని లెక్కలానికే రాదు. వైస్య సేవకుం దున్నపుడు భార్య యద్యోగములను వారి కంత కాలము నెలపు ఈయదగి నుండెనో అంత కాలము వకు తగిన తీర మియబడును.

బ్రిటిషు యుక్తములు కలకత్తా నగరములో నెమ్మదిగ గడచెను. ఆమండలములో నన్నిచోట్లనది నెమ్మదిగ గడచి పోయినది యు బర్మానులోనూడ నెమ్మదిగ గడచెననియు నొక కలకత్తా శిఖరును వ్రాయుచున్నాడు.

అద్వైతం! ఇదేమి విచిత్రము? ఆశ్చర్యం.

శ్రీ కంజనేయ మంత్ర శాస్త్ర

గణిత ఆరూఢం

ఇంకలన అందటికి తెలియజేయడ మేమనగా:—

జరుగబోయే సంగతులను ముందుగా తెలిసికొని గోరువారు (వక్త్ర ములముగా వ్రాసి, దానిని ఒక కవచమున తిరిగి బాగుగా నీలుచేసి క్రింది అద్రుకుకు లంపండి. మియెక్కు సేవకునగు తెలియచూచి—“సే తగుమైనవలయు (వ్రాసి, మేము వ్రాసిన జవాబుచ్చు, మీ యొక్క సేవ కరుణు చేర్చి మీకే అంతుబడును. అయితే మీరు ప్రశ్నలను వ్రాయవచ్చును, ఉండు గంట నిమిషము లనుఅయినా లేక పుట్టిన సంకల్పం నెల తేది గంటలను అయినా అవశ్యం కనిపించవలెను. కవచతో కూడనే క్రింద వివరించుచుండు కట్టుం నుజీఅద్రుకుములమున అంపినసేగాని బయలు చెప్పబడవలదు. అయితే వొంగతనముగాని, గవర్నమెంటుకు విరోధమైనవాటికి గాని బయలు చెప్పబడవలదు.

ఇతియును గాక, “పుత్రసంతానం” “వ్యాపారభాగం” “సర్వకాంక్ష నివారణ” “సర్వకాంక్షనిధి” మొదలగువాటికి, రక్షాబంధనములు తయారు చేయవచ్చును. వారికి పూజలములు కూడ చెప్పవచ్చును. వివరములను తెలుసుకొనుటకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

For further particulars please apply to the below address.

- కట్టుం - వివరము.
- ఇండియాతేమనకు
1 మొదలు 6 ప్రశ్నలకు చార్జి	1-0-0
6 వైగా, ప్రతి ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు	0-4-0
- రంగూను, సింగపూరు మొదలగు చోటలకి ప్రజేకములకు,
1 మొదలు 6 ప్రశ్నలకు	2-0-0
6 వైగా ప్రతి ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు	0-8-0
- టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్యర్.
- (1741) (వయసేటు కట్టెను.
- కలకత్తా, (డక్షిణ ఆగ్రామ జిల్లా).

ఆంధ్రదేశ బక్కెట్లు వగైరాలు.

మదరాసు గవర్నమెంటు వారికిన్ని మెంటు గవర్నమెంటు వారికిన్ని: మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరాలు నష్టముచేయు, కొలతపాత్రలు తూనిక గుండ్లు, వ్రాసులు, ఆపిను చేనాకట్టులు, కంఠాణిలు, మునిసిపల్ లండన్లు, వాటి స్తంభములు, బావుల గిలకులు, చిత్రవేయటము, నీళ్లు తోడు బక్కెట్లు, స్నానముచేయు వెట్లొట్లు మొదలగు యా వస్తు సామానములు, విశేషము నుండి నేర్పరి యగు పనివార్లు చేయిక్కిలియుటచుగా తయారుచేయించి వల సహాయముగా నష్టము చేయబడునగాన వలయువారు క్రింది దెలువారిని విచారించవలసియు.

జనరల్ ఇండస్ట్రియల్ ప్రైవేట్ వర్క్సు,

(1742 దిన 624 వార్)

కంట్లాక్టర్లు, నెల్లూరు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి, మంచిముందు

దస్త్రీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 28.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను, రెండు మూడు భేదములు గలవు.

అయ్యతాంజనముచేసి, రీ తయిల్లెవ్విధియుచుండగా

సమకాలికాభిప్రాయములు.

అనంతపురము సభలు

“ఆంధ్ర ఆర్థిక కేసు పత్రిక” యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఆంధ్ర మహాసభలు, ఆంధ్రరాష్ట్రము సభలు అనంతపురములో 23, 24, 25 తేదీలనూ జరిగినవి. ఈ వట్టలము చిన్న వైసు, ఇచ్చట సభానిర్వహణము జయప్రదముగ జరిగినట్లు—ఇందుల కావగరవాసుల యంతాసాహస, జేతభక్తియు గారణములు. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావు వంతులు గారు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్వాహణమును హస్తములో వహించుకొని నంగీకరించిరి. కేకవపిల్ల (పద్మకులగు రాష్ట్ర) ప్రతిపాదన రామండులములో నున్న ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్వాహణాధికారి మేకగిరిమూల నంగీకరించుటకు విశేషము. దీనినిబట్టి చూచుకొంటే ఆంధ్రరాష్ట్రముల భావము తెలియవచ్చును. ముఖ్యమంత్రియే తేటపడుచున్నది. ఈసభలను సమ్మేళనము చేయు విషయమున తీవ్రమగు చర్చ జరిగినది. తుద కీ విషయము రాజ్యాంశ సమావేశమువరకు ఆపి వేయబడినది. ఈలోపున దీనిని గూర్చి ప్రజాభిప్రాయము గమనింపటంపై ఆంధ్రరాష్ట్రములందు విశేషము మేదియు లేదుగాని ఆంధ్రమండలములకు కావగరభావం దొంగ బడులములు చాల నవట సమంజసముగ నున్నది. రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘ కార్యస్థానము మదరాసున నుండుటకు తీర్మానింపబడినది. ఈసంఘము ప్రధానవట్టలమునందు టవన రము. పశ్చిమాంధ్రమండలముల గూడ ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్వాహణ విషయమున గల ఉత్సాహమునందు ఉత్తరసర్కారుల వారికెంతయును తీసిపోదని తెల్లమైనది. ఆంధ్రమండలములోనున్న ఆరవనవాసులు ఆంధ్రోద్యమస్వభావము నిత్యదైనది గుర్తించెదరని తెలుచెదము. వీరుకూడ నీమండలముల ఆశయ లభికి జేయుత యొసంగుట ధీమతము. ఇందములమున నిరుత్సాహము సాధారణమేర్పడును. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి, ప్రత్యేక రాష్ట్రమును నిర్మించెద రని తెలుచుచున్నాము.

* * * *

ఆంగ్లేషీకరణము.

“మైసూరు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. గాలియేవైపున వీరుచున్నదో గడ్డిబట్టి తెలిసికొనవచ్చును. ఇప్పుడును లాయరుబాబ్బి గారికి రాజకీయప్రాతికూల్య మెక్కడ నున్నదనుటకు సందియములేదు. పూర్వము వీరి మిత్రుడగు వార్తల్లీప్ ప్రభువుగూడ కొయలిమను ప్రభుత్వమునకు కలర రము గలిగించు నుండెను. ఎల్లప్పుడును కొయలిమనుకు మిత్రుడని కలంబులు రోదరు మియర పుభువుగూడ తాను వ్రాసిన లేఖలందు కృతజ్ఞతాను కనుకూలింపని వాక్యములను వ్రాసి, ఇండియన్ లెటరు లిబరలు కనుకూలమని భావములను తెలియచ్చెను. కృతజ్ఞతానుమితి మిత్రుడగు వేరకు బూగితు కృతజ్ఞతానెర్పరింపబడు “డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు” పత్రికగూడ కొయలిమనుకృతజ్ఞతాను అభిప్రాయముతో జేతభక్తియిచ్చుచున్నది. పృథానమితి కనుకూలముగనున్న పత్రిక “డెయిలీ వార్త” కలం మాత్రమే! దీనికి కారణము వేరచెప్ప నవసరములేదు.

సరిహద్దు ప్రాంతమునందలిస్థితి:—ఆగస్టు 28 వ తేదీన కూలీల కిరీతమును ముట్టడించిన మామదులలో 14 గురు చనిపోయినట్లును 50 మందికి దెబ్బలు తగిలినట్లును ఇద్దరు వట్టవడి నట్లును తెలియుచున్నది. 1½ మైలు లెలిగ్రాఫ్ లీగను 3వ తేదీ రాత్రి టోపిలో తీసివేసిరి. రెండు చిన్న కంకెలను భ్రంశము చేసిరి. టోపికి వచ్చుచున్న పెద్దలొక్కరును ఎదింతుటకు కొందరు సైనికులను డార్జిలింగుండి వంపిరిమి. మామెన కనిగురానులకు బయలుదేరిన విమానముమీది కొండకాతుల వారు ఫిరంగులను వేయగా మేము వారిమీద బొంబులను విసిరితిమి.

6-వ తేదీన మార్వాణినుండి యిట్లు తెలియజేయుచుండెను 7 గంటలకు వార్తల్లీ ఎక్స్ ప్రెసు మార్వాణిస్టేషనుసమీపములో రెయిలుకమ్మలనుండి వారిపోయెను. క్రియాజీవులును, సామగ్రియు బండ్లలో వైట్టేషనున కంపమును. వాసుగు రోహిలవరకును పాట సరిలేయబడెను.

గ్రంథవిమర్శనము.

ప్రాచీన భారతవర్షమున ప్రజాపాలనము:—ఈవిన్నపాత్మక ఆంధ్రోద్యమమును, జేతభక్తియనునవి అగు శ్రీమల్లుల వేంకటగోపాల రావుగారిచే ఆంగ్ల భాషయందు రచియింపబడినది. భారతజాతీయ ప్రాచీన కాలమునందు ప్రజాపాలనా ప్రతిష్ఠాపనములు లేవని చాలము సంఘమున దృఢపరుచుటయు, యీ భావమును కత్తుంతు సభ్యులగు వ్యాసమూర్తులు మహారాష్ట్రము కాశ్మీరము సమర్థించుటయు ఈ గ్రంథ రచనకు కారణము. శ్రీ గోపాలరావుగారి విషయమున విశేషపరిశ్రమ చేసి పురాతనతీహాసాది గ్రంథముల సహాయమున సాహిత్యముగ రచింపబడినది. వ్యక్తిగతించిన వైరుధ్యప్రాయమును ఖండించి, వీరిముదాహరణమును సందర్భము కనుగొనుట, వీరుచేసిన సారాంశము లామోద దాయకములు గను నున్న వనుటకు సందియములేదు. చాలము సంఘమువారి నవసరముగ తెలిపిన ఈ అభిప్రాయమువై యిదివరకే జేతమందు విముఖతయు, ఆగ్రహమును కలిగినది. అందు ముఖ్యముగా భావోద్వేగము కాశ్మీరము గూడ దీనితో జేతభక్తియందు టోచనము. ప్రజాభిప్రాయము నీవిధముగ తెల్లడించిన గోపాలరావుగారు ప్రశంసనీయులు. ఈగ్రంథమున మహావ్యవస్థ యుగమునక బూర్వపు హిందూజాతీయందలి ప్రజాప్రతినిధిప్రతిష్ఠాపనముల గూర్చి తెలుపబడినది. పూర్వకాలమున హిందూజాతీయమునందు సంపూర్ణముగ అధికారివిభజనము జరిగి, ప్రజాస్వామ్యము పరిపూర్ణతనందుండెను. గ్రంథకర్త నిరూపించి యుండెను. వీరు ఇతర పాశ్చాత్యజాతీయులతో ప్రాచీన భారతజాతీయము ప్రతిష్ఠాపనమును సరిపోల్చి, ఆధునిక పాలనప్రతిష్ఠాపనములు మనజాతీయమున పూర్వమునున్నవాటికంటె వేరంత వెరకబడియున్నవో ప్రశంసయుగ పుష్కరపరిచి. ఈపుస్తకము నెల్లవారు చదువదగినది. మొదట 0.4-0 మాత్రమే! వలయు వారు గ్రంథకర్తకు పితాపురము, గోదావరీజిల్లా అని వ్రాయవలయును. గోపాలరావుగారు ప్రజాభిప్రాయముగలిగించి యిట్టి గ్రంథముల నింకను ఆంధ్ర భాషయందు రచించెదరని తెలుచుచున్నాము.

వాతావరణస్థితి

1919 సం॥ సెప్టెంబరు 8 వ తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	తేదీ 8	తేదీ 7	తేదీ 6	తేదీ 5	తేదీ 4
గోపాలరావు	87.5	79.7	...	82.56	25.68
విజాపురము	87.9	79.2	...	14.68	19.35
కాకినాడ	90.0	78.4	0.08	15.91	19.79
పందర	91.6	80.0	...	22.12	21.82
గుంటూరు	99.2	78.8	...	18.97	19.17
నెల్లూరు	98.6	77.6	...	10.55	9.64
మద్రాసు	91.6	76.1	...	12.61	18.62
మదరాసరాజ్యము	91.0	75.0	...	18.85	21.69
అనంతపురము	100.4	75.1	...	11.97	10.01
కర్నూలు	97.8	78.6	...	4.86	9.48
కర్నూలు	94.2	74.0	...	9.67	17.06
కడప	98.4	79.8	...	16.86	16.54
తెలంగాణ	84.2	78.5	...	20.76	19.82
కర్నూలు	94.4	74.0	...	17.95	18.94
కీలము	98.1	78.7	...	19.95	22.21
కోయంబత్తూరు *	91.5	72.0	...	6.26	8.55

వాయుభారము ముఖ్యముగా మార్కెట్ కొద్దిగా తగ్గినది. అచటవర్షములు తగ్గినవి. ఉష్ణముచాలావోట్ల హెచ్చినది. వకలు రాత్రియుగూడ ఉష్ణము హెచ్చినది. శేతుద్రవ మండలములలో తగ్గినది. ముఖ్యము తగ్గినది. బర్మాలో వర్షములు హెచ్చుగానన్నవి.

ఎడ్వర్డు, బి. రాను
ఆక్రింగు వాతావరణ కార్యములు

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము
టోటో దిల్లీ హారు (రిజిస్టర్డ్)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నీటికి సిద్ధి రాజు

ఇండియాజేతమునందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల పతకములును ప్రశంసా పత్రములు నియ్యబడినవి.

దీనిలో సారాయి సంబంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార పథులందరుగూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. ముఖ్యవిధములగు పుష్పముల నువాసన చేసియును గలదు. బుటిరొడు చుక్కలు జేయవలయుమీద చేసిన చాలును. ఆభ్యుదయ కోసితెచ్చిన శ్రమలవలన వ్యాపించు పరిమళమునంటి పరిమళ మహామితముగ వ్యాపించుచుండును. దీని నువాసన నిలచునంత కాలము మురియే పరిమళద్రవ్యమునకును నిలువదు. పెద్దనైజా (అర్రాపున్నుట్టి) రు 2-0-0 చుట్టనైజా రు 0-12-0 చిన్ననైజా రు 0-8-0 వి.సి. చార్జి రు 0-5-0. మిథులమునందు దొరకనివో క్రింది సోల్ ఏజంట్లకు వ్రాయుడు.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము 1 అమృతములకంటెలము జంబీరసాయనం కంచాననలేపము
6 ఔన్నులు 8-4-0 6 ఔన్నులు 8-0-0 1-0-0 ఉష్ణుల బోగొట్టుకు కామర నలుము
8 ఔన్నులు 1-12-0 8 ఔన్నులు 8-0-0 0-8-0 నీసా రు. 0-10-0 చర్మ రు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

స్వాకింగు - పోస్ట్ జిల్లాలు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి నిలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
వండిట్, మదరాసు. } 85, ఆచారపుక్ వీధి, వడగాను.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

The Late Gen. Botha. Impressive Memorial Service.

LONDON, September 4.
An impressive memorial service in honour of General Botha was held at Westminster Abbey to-day. General Birdwood represented the King, and others present included Mr. Bonar Law, the Food Controller, Mr. Roberts, various High Commissioners and Agents-General, representatives of State Departments, and numerous other distinguished persons.

Oriental Research. Conference of Societies.

LONDON, September 4.
The members of the Royal Asiatic Society, the "Société Asiatique," the American Oriental Society and the "Scumia Orientalis" of Rome are holding a four days' joint session in London to discuss the Oriental research. Sir Charles Lyell welcomed the visitors. The numerous papers to be read have necessitated the formation of separate sections for Near Eastern, Indian, and Far Eastern subjects. Sir Charles Lyell said they aimed at concerting plans for the advancement of archaeological research among the Allies. The charges wrought by the war would enable scientific research to pursue its work in large tracts of territory hitherto closed. He referred to the entry of India as a nation into the field of politics and said it was essential that a thorough endeavour be made to understand the Indian mind throughout and its inspiration. Professor Clay described the activities of American Assyriologists. The American School of Oriental Research in Palestine was shortly re-opening on a more extensive scale than before the war, and he hoped it would work in close co-operation with the larger and more important school contemplated by the British scientists. Professor Cordier read a paper on the great development in knowledge of Chinese art during the past twenty years and the influence upon it of Buddhism.

British Trade Returns.

LONDON, September 6.
The Board of Trade returns for August, show that the imports amounted to £149,000,000, an increase of 38,000,000, as compared with the corresponding month of last year. The exports amounted to £175,000,000, showing an increase of £31,000,000. The imports for the first eight months of 1919, ending the 31st August, amounted to £1,000,000,000, an increase of £147,000,000, and the exports to £1,475,000,000, an increase of £141,000,000, as compared with the corresponding period of last year.

Reported Sale of Devonshire House.

LONDON, September 6.
It is understood that the Duke has sold Devonshire House, Piccadilly, to an American Syndicate at a price exceeding £1 million for the erection of a huge hotel.

Mr. Montagu's Reply to Deputation. Criticism by 'Cape Town Times.'

LONDON, September 5.
'Cape Town Times,' which always staunchly supports reasonable rights of Indians in South Africa, criticises Mr. Montagu's reply to the Deputation and says that his allusions afford ground for the belief that he is not really well acquainted with the difficult and delicate problem. The paper points out that the whole weight of the Government was thrown against Mr. Collin's amendment which was ultimately rejected and affirms that the act as passed cannot reasonably be interpreted as an infringement of the pre-existing rights of the Indians in Transvaal or as warranting Mr. Montagu's suggestion that it is disastrous. The 'Cape Town Times' maintains that much of the agitation regarding Indians in South Africa, originated partly in the mistaken belief that Mr. Collin's amendment was adopted. Mr. Montagu might well have given the deputation a clearer understanding that the Union Parliament as a whole had a strong sense of the immense services which India had rendered to the Empire in war time and that the recognition of larger aspects of the problem as a whole induced legislature to stay its hand in the face of popular clamour from Rand. The paper regrets that Mr. Montagu did not give a more sympathetic statement of difficulties facing any South African Government in handling the Indian problem.

The Silver Market. Outlook Not Promising.

LONDON, September 5.
Messrs. Montagu silver report says that the course of silver prices continues erratic chiefly owing to the uncertainty of New York market. The large margin between the spot delivery quotation and the forwarded delivery namely two pence and a farthing in respect of two months' delivery indicates that the distant outlook is not considered very promising.

Lord Fisher on the Navy. Need for Reform.

LONDON, September 5.
Lord Fisher, in another letter to the "Times" headed "Nero fiddling while Rome is burning," replies to his critics. He reiterates that the present navy will be obsolete for war a few years hence, and says, "It is time to kick and stop the money." He recalls his reforms in the navy and asks if he cannot be trusted.

General Allenby Returns to England.

LONDON, September 6.
The "Daily Mail" states that General Allenby is due in England on the 10th instant, and that apparently no arrangements for a public welcome have been made. The paper says this omission must be quickly rectified.

Probable Increase of Tea Price. Public Perturbed.

LONDON, September 5.
The public is perturbed at the probable increase in the prices of tea. One authority says that the demands have increased particularly from France, America and Germany. Hence there is a shortage of supplies which is accentuated by the rupee situation, dock congestion and insufficient transport.

Demobilisation in Britain.

LONDON, September 6.
The War Office announces that 34 millions of British officers and men have been demobilized including the medically unfit since the armistice.

British Naval Reductions.

LONDON, September 6.
Speaking at Pontefract on the eve of polling for the bye-election, Dr. Macnamara said that the active service strength of the Navy had been reduced from 400,000 in armistice day to 170,000 to-day. Five hundred and 84 naval craft to be constructed had been cancelled, saving the country nearly £45 millions. Ninety-eight older ships had been sold, and 1,500 trawlers and drifters had been repaired and reconditioned and returned to their proper vocations. The daily expenditure from naval votes to-day was just half what it was on armistice day, but improved pay and pensions to officers and men would always and rightly be a permanent charge.

France

Reparation in France. German Offer Refused.

LONDON, September 2.
PARIS:—The French Government is taking steps to replace by an army of French, British and Allied workmen, the 230,000 German prisoners-of-war who had been till now engaged in the work of reparation in the devastated regions. The proposal of the German Government for the employment of bodies of free German labourers paid by the German Government is not regarded with favour by the French people.

German Constitution. Violation of Peace Treaty. M. Clemenceau's Protest.

LONDON, September 5.
PARIS:—M. Clemenceau's letter of protest against the second paragraph of Article 61 of the German Constitution declares that it constitutes a formal violation of the Peace Treaty, firstly, by providing the admission of Germany into the Reichsrat, thus assimilating Austria to the German Empire, and, secondly, by admitting and providing for the participation of Austria in the Council of the Empire, thus creating a common political tie in absolute opposition to Austria's independence. Consequently, the Allies invite Germany to take legal measures in order to remove without delay this violation by declaring the Article of the Constitution null and void. The Allies will be compelled, if satisfaction is not given within fifteen days, to order the immediate extension of the occupation of the right bank of the Rhine.

A Vague Reply.

LONDON, September 5.
BERLIN:—The German reply to the Supreme Council's Note on the German Constitution says:—Germany is unable to maintain its attitude on this question, but this however, does not necessitate the alteration of the German Imperial Constitution. If the Allies, in case their demands are rejected, extend the area of occupation, the German Government will regard such a step as a deplorable act of violence. The reply is regarded in London as vague and indefinite.

The Premier's Conference.

LONDON, September 5.
PARIS:—'Le Temps' states that Mr. Lloyd George is coming to Paris next week to confer with M. Clemenceau on the question of Syria.

Betrayer of Nurse Cavell. Condemned to Death. Recommendation to Mercy.

LONDON, September 5.
PARIS:—Quien, the betrayer of Nurse Edith Cavell, has been condemned to death.
LATER:—On the conclusion of the trial, the Court after deliberating for fifty minutes, unanimously found the accused guilty of high treason. He was sentenced to death by the Judges voting four to three. Quien reiterated that he was innocent.
LATER:—Six out of the seven Judges forming the Court Martial have signed the recommendation to mercy.

Feature of Proceedings.

PARIS, September 5.
Evidence in the Cavell case being concluded, the Prosecutor asked the accused's conviction of espionage and death penalty. The feature of later proceedings was the statement which Mayor, a German Secret Police agent, made to the British Military Attache at the Hague, and which was accepted as evidence. Mayor declared that he knew the accused well. The prosecution of Nurse Cavell was conducted by Bergen and Pinkhoff. The former received the Iron Cross for the manner in which

he conducted the case. He was now the Police Commissioner at Dusseldorf. Pinkhoff also received the Iron Cross. Mayor had a remarkable career. He was a waiter in London from 1880 to 1884. He then served for three years in a German infantry regiment. He was then employed by a British firm in Zanzibar, whence he drifted to Lucknow and Baroda, where he was a caterer to the court in 1890. He then went to Kapurthala, where he remained for thirteen years, when he became a courier in Cook's Tourist Agency. Among those employing him in this capacity were Lord Iveagh at the Delhi Durbar, Sir Ernest Cassel in North Africa and Colonel House in Russia. He joined the German Political Police in 1914, and was immediately despatched to Bern to pretend that he was a runaway clerk from German headquarters, and to make a statement to the British Military Attache that the German offensive was being prepared in the Soissons sector. This he did, receiving 500 marks for his report.

International Federation of Cotton Manufacturers. Cultivation of India Cotton.

LONDON, September 5.
PARIS:—At a meeting of the International Federation of Cotton Spinners and Manufacturers associations, Sir Herbert Dixon was appointed President of the committee. The federation decided to send representatives to the world conference at New Orleans in October. The essential recommendations in the Indian Cotton Commission's recently published report were adopted and it was resolved to contribute to the affiliated organisations the report on the cultivation of Indian cotton based on the investigations carried out in India.

Russia

Situation in Russia. Von Der Goltz Insolent. Denikin Checked.

LONDON, September 4.
It is authoritatively stated that the situation in the Baltic States is acute. General Von Der Goltz does not show signs of the cessation of his activities and continues insolent, disregarding the Allies' wishes. German landowners who have settled there are following his example. In South Russia General Denikin's advance towards Kurak has received a somewhat severe check, although there are no signs of a Soviet break through. The Bolshevik counter-offensive north-east of Kharkov has been checked and forced back eastward of the Byelorod-Kuoyansk Railway.

Deep-rooted German Designs.

Evidence continues to accumulate of the apparently deep-rooted German designs in the Baltic Provinces. The German Independent Socialist newspaper 'Iraisheti' characterises the Official German details as lies, and declares that it is an undoubted fact that the whole German formations have passed and are passing to the Russian army and that the whole of Courland is full of German soldiers in Russian uniforms.

British Troops in N. Russia British Decision to Withdraw Unaltered.

LONDON, September 4.
It is authoritatively stated that the decision to withdraw British troops from North Russia is unaltered. The recent offensive operations against the Bolsheviks were solely undertaken to weaken the enemy and ameliorate the situation, as far as possible, for the Russian volunteers after the British departure.

Last British Conscripts Leave Russia.

LONDON, September 4.
ARCHANGEL:—All the ex-Ambassadors and ex-Consuls from Petrograd have left for England on the "Kildonan Castle," which also carries the last batch of conscript British troops.

Fighting in Russia. Volunteers' Success. Bolsheviks Expelled from Odessa.

LONDON, September 5.
A telegram from Odessa, undated says:—A naval force from Sebastopol assembled on the 22nd August. Sixteen miles south of Odessa a transport at dawn on the 23rd August landed the Volunteer Army unobserved, and parties marched along the coast capturing batteries, and marched inland to Odessa.
Reuter's representative accompanied one of the latter and witnessed skirmishes, the Bolshevik detachments bolting after a few rounds. The party reached the outskirts at nightfall and bivouacked near the chief prison, in which were 500 hostages. The party were anxious to storm the prison forthwith but the Commander dissuaded them, knowing that the guards were strong, including 200 Chinese desperadoes with machine-guns. The following morning they found that the guards had decamped and the hostages were safe. Troops entered the town and the inhabitants poured out cheering. Captains of British ships walking in the streets are now acclaimed with the words, "Thank you Englishmen."

Capture of Kieff.

LONDON, September 5.
A War Office communique, confirming General Denikin's capture of Kieff, says:—The occupation will doubtless ensure the long expected junction between Generals Denikin and Petlura. It was the result of a successful counter-attack against the Bolshevik offensive north-east of Kharkoff, which definitely countered the Bolshevik thrust towards Kharkoff and again secured General Denikin's left.

Offensive into Russia Denied.

LONDON, September 5.
Rumanian General Headquarters deny the reported intended offensive across the Dniester into Russia.

Rumania**Rumania and the Albes.****Supreme Council's Ultimatum Cancelled.**

LONDON, September 5.
PARIS.—The Supreme Council has cancelled the ultimatum to Rumania in view of the representations of the Rumanian Delegation that the note of the 23rd August was not received in Bucharest. The Council has decided instead to send Sir George Clark to Bucharest with a copy of the undelivered Note, also a fresh Note which, while not an ultimatum in form, nevertheless, conveys a grave warning to the Rumanian Government.

Departure of British Representative.

LONDON, September 6.
PARIS.—It is understood that Sir George Clark, Mr. Balfour's Secretary, is leaving for Bucharest to-night to furnish a report to the Council as regards the attitude of the Rumanian Government towards the Conference and its decisions.

A Rumanian Request.

LONDON, September 5.
PARIS.—The Rumanian delegation in Paris has requested modification of Article 60 in the Austrian Treaty providing that Rumania and the new States formed from Austria shall protect the racial and religious minorities.

Germany**German War Material.****Question of Surrender.**

LONDON, September 5.
PARIS.—The Council has granted the request of the German delegation to postpone the dispatch of the Inter Allied Commission to supervise surrender of war material. The Germans made an alternative request for the reduction of the numbers of the Commission. The Council refused to reduce the numbers.

The Ex-Kaiser's Finances.

LONDON, September 6.
BERLIN.—The Prussian Minister of Finance to-day declared that the ex-Kaiser in going to Holland took only 650,000 marks and that subsequently he had received nothing further from his country.

German East Africa.**New Administration.****British Representative.**

LONDON, September 6.
Sir Horace Byatt, the Administrator for former German East Africa, leaves England shortly for Dar-es-Salaam, which will be the headquarters of the Government. All is going on smoothly in that country. The old German native army has melted away, the Askaris having returned to their villages. Only a few German settlers are left, the majority having been repatriated. There is no native problem, for the inhabitants have taken kindly to their new rulers. The damaged railways have been repaired, and are working to Lake Tanganyika. The most urgent need is the resumption of shipping.

Disturbances at Enskirchen.**Leader of German Workmen Court-martialed.**

LONDON, September 6.
Cologne.—There have been grave disturbances between Germans and the British troops at Enskirchen twenty-eight miles southwest of Cologne where an explosion occurred some months ago. Large numbers of Germans attacked the British and one soldier was seriously injured. The town was fired a hundred thousand marks. Herr Kupper, the leader of German workmen was sentenced by the court-martial to be shot.

Poland**Fighting in Poland.****Anarchic Conditions.**

LONDON, September 5.
The latest Polish reports from Warsaw state that the insurgents in Upper Silesia have blown up the railway bridge at Barnowice and destroyed telegraphic and telephonic communication in the district of Barnowice. There was brisk fighting on the night of the 1st instant when German troops attacked the village of Barnowice in Teichen. Machine guns and armoured motor-cars were used and the fighting lasted three hours. The Germans withdrew after suffering losses. German aeroplane attacks are reported from various towns. Three aeroplanes machine-gunned the main street in one place killing five persons and wounding twenty.

M. Paderewski on German Menace.

LONDON, September 5.
PARIS.—M. Paderewski, in an interview, declared that the Germans were now seeking to gain victory on the Eastern fronts, which was unattainable on the West. He pointed out that in Upper Silesia, East Prussia and Lithuania, along the Bolshevik front, in the vicinity of Minsk and along the Ukrainian front, the Polish armies were forced to face armed enemies. Where the enemies were not Germans, they were aided by the Germans, who, were advancing Bolshevism to embarrass Poland, whose Government, with limited supplies, was finding the situation desperate. The attempt of Germany to crush Poland would not succeed if Poland got speedy succour, but until the treaty with Germany was ratified they would be unable to get foreign troops necessary to steady the situation. In the Baltic States of Russia, the Germans were fomenting disorder and assisting the Bolsheviks. On all sides Poland was forced to face the new war, which Germany was waging against the Allied cause. She was determined to conquer Russia at any cost, and was making every effort to hamper the Allies and ruin their reputation throughout the world.

Czecho-Slovak Policy.**Dr. Masaryk Interviewed.**

LONDON, September 5.
Dr. Masaryk, President of Czecho-Slovakia, interviewed again emphasised the utter impossibility of any union with the Austrians and Magyars, but the new States must come to an economic agreement. The best relations existed with Rumania, Jugo-Slavia and Poland, but as regards the Austrians and Magyars friendly relations were hoped for, but depended exclusively upon them.

Situation in Courland.**German Government's Decision.**

LONDON, September 6.
BERLIN.—The Government has considered the situation in Courland, and has decided that unless the troops unconditionally obey the Government's orders to evacuate, their pay and provisions will be stopped and refractory soldiers punished.

Austria**Austrian Peace Terms.****M. Renner Returns to St. Germain.**

LONDON, September 6.
VIENNA.—M. Renner, interviewed, said he was returning to St. Germain on Sunday to sign the treaty. LATER.—This shows that M. Renner is convinced that the Austrian Assembly will accept the treaty.

Statement by M. Renner.

LONDON, September 5.
VIENNA.—M. Renner has issued a statement acknowledging that every page of the Treaty exhibits careful endeavour on the part of the Conference to put the confused situation in tolerable order. He enlarges, however, on the sacrifices exacted by the Treaty, and says that the Austrians are subjected to the complete economic dominion of the Allied Powers. He expresses the opinion that this would be bearable if they knew whether the League of Nations would exist, and whether it would be so organised that it would be in a position to be just. The existence and working of the League of Nations was for German-Austria an essential condition of the Treaty.

Flight of Bela Kun.

LONDON, September 6.
BERLIN.—The newspapers report that Bela Kun and his associates have fled across the Bavarian border.

Australia**Mr. Hughes in Melbourne.****Unparalleled Enthusiasm.**

LONDON, September 4.
A telegram from Melbourne, dated the 30th August, says:—Mr. Hughes arrived amid scenes of unparalleled enthusiasm. Returned soldiers draw his motorcar through the streets packed with cheering crowds to the Town Hall, where a civic reception took place.

America**The Peace Treaty.****American Attitude.**

LONDON, September 5.
WASHINGTON.—The Senate Foreign Relations Committee has ordered the Peace Treaty to be reported to the Senate after adopting four reservations, providing that the United States be the interpreter of the Monroe Doctrine, that tariff, immigration and other domestic questions be determined by individual nations and that the United States declines to assume any territorial obligation or mandate, without a direct resolution from the Congress, and reserves the right to withdraw from the League of Nations.

Canada**Ratified by Canada.**

LONDON, September 6.
OTTAWA.—The Senate has ratified the Peace Treaty.

British Settlers for Canada.**Issue of Regulations.**

LONDON, September 5.
OTTAWA: Regulations have been issued for the settlement of British soldiers not resident in Canada before the war. Those purchasing farms will be loaned 5,000 dollars for land purchase, 2,000 for livestock, and 2,000 for permanent improvements. All such settlers get 160 acres under the Free Homestead Laws. Loans are conditional upon two years' training in practical farming in the case of those inexperienced agriculturally.

S. Africa**Encroachment of Asiatics.****Protest Meeting at Pretoria.**

LONDON, September 5.
PRETORIA:—A largely attended meeting at which various municipal, commercial and other organisations were represented, considered the Transvaal Asiatic question. The Mayor of Pretoria urged display of moderation. The chairman forecast a gloomy picture for South Africa if the problem continued. The meeting on the motion of Senator Munnik passed a resolution that it viewed with the greatest alarm the serious menace to the economic and social welfare of the inhabitants of Transvaal occasioned by the continued encroachment of Asiatics and advocated immediate measures to deal with the question.

Syria**Syrian Problem.****French Press Demands.****Outcry against British Policy.**

LONDON, September 2.
The Havas agency says that French papers state that France has shown herself disinterested up to the extreme limit regarding the Syrian question. All France stands behind the French Government for the maintenance of her rights.

The Mandate Question.**General Allenby's Attitude.**

LONDON, September 6.
In the course of a leader the "Times" says:—It is understood that General Allenby is returning to urge that the Syrian mandate should be entrusted to France. It is believed in some quarters that General Allenby intends to resign if the recommendation is not accepted.

China**British Diplomatic Service.**

LONDON, September 5.
SHANGHAI.—Mr. Benby Alston succeeds Sir John Jordan as Minister at Peking. Sir Charles Elliot succeeds Sir Conyngham Greene as Ambassador at Tokio.

Egypt**Egyptian Situation.****Attempted Assassinations.**

LONDON, September 6.
The "Times" learns from Cairo that the authorities have been aware for some time that attempts might be made on the lives of the Sultan, General Allenby or the Premier.

Italy**Women Suffrage in Italy.**

LONDON, September 6.
ROME:—The Chamber has adopted a Bill conferring electoral rights on women.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

India**Imperial Legislature.****Programme for Coming Sessions.**

SIMLA, September 6.
At the meeting of the Imperial Legislative Council on the 10th, the Hon'ble Mr. S. N. Sarma will move a resolution offering the country's congratulations to the King-Emperor on the conclusion of the peace and thanks to the officers of the army, navy, air force and various other departments for their devotion to duty during the period of the war.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya will move for the appointment of a Commission consisting of gentlemen unconnected with the Indian administration, to enquire into the causes of the recent disturbances in the Punjab and for the propriety of the measures adopted in dealing with them, and to vest the said Commission with legal authority to annul or modify the sentences passed by the Martial Law Commission or by Magistrates specially empowered to deal summarily with the cases alleged to have been connected with the said disturbances.

The Hon'ble Mr. K. K. Chauda will move for the appointment of mixed committees to investigate (1) the causes and the nature of the recent outbreaks of disorder in Delhi, and (2) the circumstances of firing upon the crowds in Calcutta in April last.

He will also move for the removal of the auditor headquarters of the Punjab Government from Simla.

At the meeting of the 13th, the Hon'ble Sir H. F. Howard will introduce the Indian Coinage Act Amendment Bill and also a Bill to remove the restrictions imposed on the withdrawal of capital from the money market by companies.

His Excellency the Commander-in-Chief will introduce the Cantonments Act Amendment Bill.

The Hon'ble Sir George Barnes will introduce the Indian Merchant Shipping Act Amendment Bill.

The Hon'ble Sir William Vincent will introduce the Indian Arms Act Amendment Bill and the Cinematograph Act Amendment Bill.

The Hon'ble Mr. Shau will introduce the Dacca University Bill.

Frontier Situation.**Mahsud Raids.**

SIMLA, September 6.
A Press "communiqué" says:—The Mahsuds, who attacked the Gambila Labour Camp on the 28th August, are now reported to have lost 15 killed, 50 wounded and two captured. One and a half miles of the telegraph wires were removed in force on the night of the 3rd and two culverts destroyed. A column has moved out from Dardoni to deal with a large Lashkar, which is reported making for Tochi. Aerial reconnaissance to Makin and Kaniguran, on the 4th instant was fired on by the tribesmen and retailed by bombing with good effect.

Bombay

Sir George Lloyd.
Advice to Students.

POONA, September 7.

Sir George Lloyd on Thursday, visited the Deccan College, and in the course of a short address to students suggested that inasmuch as their generation would be called upon to play a supremely important part in the history of India to that extent they should try to get the best brains into the economic and other sides of academic achievements. He believed the time to be near at hand when through various economic alterations in this country its industries would before long have every opportunity of a great national development. It was wise, therefore, to prepare for the change, so that they might have a ready body of young men well trained to fill posts which these industries will provide. Whatever education is given it must be the very best, so that one who has had it might be competent to meet all comers. His Excellency also said that in addition to the general increase of technical education, what they needed were classes for elementary mechanics, and this question was also under examination by the Government.

Calcutta

Bengal Ambulance Corps.

CALCUTTA, September 6.

The Bengal Government has issued the following communique:—The Government of India have sanctioned for all Indian employees of the Government who joined the Bengal Ambulance Corps, with the permission of a competent authority, the following concessions, which are the same as those which are granted to Government servants who enlisted into the Indian Army:—

(1) They will retain while in the Corps a lien on civil employment previously held by them, or on an appointment of the same class.

(2) Their service in the Corps will count towards civil pension if they were serving in a pensionary appointment, and for increments of salary if they were serving in incremental grades. It will not count for leave, but such service will not be regarded as an interruption of duty for leave already earned.

(3) They will receive while in the Corps, in addition to their salary paid by the Corps, privilege leave pay up to the extent of privilege leave due to them and thereafter furlough pay of their civil appointment.

Indian News.

About and Around.

A Marwani message of 6th September says:—At about 7 A.M. No. 15 down Northern Express derailed at Marwani Station west of Rutlam on the B. B. and C. I. Ry. The passengers and mails are being transhipped. The line will not be cleared for about four days.

The "Bakrid" passed off smoothly in Calcutta and suburbs. News has also reached Calcutta of the peaceful celebrations of the "Bakrid" from several districts in the Presidency Division and also parts of the Burdwan division.

SIMLA, September 6.

"Gazette of India," Finance Department:—It is notified that the income derived from the manufacture of indigo shall be exempt from incometax for a period of two years commencing with the first day of April 1919 and shall not be taken into account in determining the total income of an assessee in respect of those years.

Prohibition is notified in the "Gazette of India" of importation into British India from all destinations, except the United Kingdom, of the following articles:—All derivatives of coal-tar, generally known intermediate products capable of being used or adapted for use as dye stuffs, or of being modified or further manufactured into dyestuffs, all direct cotton colours, all union colours, all acid woolcolours, all chrome and mordant colours, all alizarine colours, all basic colours, all sulphide colours, all vat colours (including synthetic indigo), all oil, spirit and wax colours, all lake colours, and any other synthetic colours, dyes stains, colour acids, colour lakes, leuco acids, leuco bases, whether in paste, powder, solution or any other form, provided that nothing in this notification shall be deemed to prohibit (1) import of any goods by for the use of the Crown, (2) the import of any goods shipped from any Indian port, (3) the import of any goods under licence granted by the Chief Customs Officer at the place of import.

Stop Press.

(ASSOCIATED PRESS)

BOMBAY, September 8.

Sir Narayan Chandavarkar as Vice President of the Western India National Liberal Association has telegraphed to the Secretary of State for India and the Viceroy (1) praying for the inclusion of one or more additional Indian member specially fitted to represent Indian people in the army commission, (2) that the Viceroy's announcement regarding the commission of enquiry into the recent disorders has failed to satisfy the needs since the enquiry being investigation into the merits of the policy sanctioned by the Government of India ought to be entrusted to an independent royal commission, (3) praying that the indemnity bill be at present abandoned as its necessity depends upon the results of the enquiry by the already appointed commission.

Mr. M. K. Gandhi has received a telegram from Maulana Abdul Bari Sahab to say that in celebration of the Hindu Muslim unity no cow sacrifice was performed in Firaaji Maha! during the Bakrid.

CALCUTTA, September 9.

H. E. Lord Ronaldsday left Calcutta yesterday afternoon for Darjeeling where he arrives to-day.

A big fire broke out yesterday evening at Baranagore in the south jute mill owned by Messrs. George Henderson and Company. The fire originated in a one storied godown stocked with jute bales. After two hours the fire was brought under control. No loss of life is reported. The cause of the fire or value of the property destroyed is yet unknown as the bales are still smouldering.

BOMBAY, September 8.

The departure of Homeward mail steamer "Margha" which was due to sail on Saturday the 13th instant has been postponed to Monday the 15th instant.

CALCUTTA, September 8.

The report on the Municipal administration of Calcutta for the last year just issued says that the year 1918 was an abnormal year from the public health point of view and coming after the healthiest year on record the difference is strongly accentuated. In the early months of the year there was considerable influx of panic stricken immigrants from Rajputana and other badly infected centres of plague who brought infection with them, intensified overcrowding in Barra Bazar and other places and helped to swell mortality particularly from small pox and plague. In the middle of June influenza broke out in epidemic form and although it subsided after a few weeks there was a severe recrudescence in October which lasted throughout the year. Its effects are reflected in the vital statistics. About a fourth of the year's mortality is due directly or indirectly to this epidemic. The total number of births registered was 18,166 as compared with 18,804 registered in the previous year. The total number of deaths registered during the year was 21,371 as against 21,360 registered in 1917. This is equivalent to a death rate of 35 per mille which is the highest recorded since 1909.

ఆమృతాంజనము

వక్రని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0

తలనొప్పిల మాన్పును. పార్శ్వపునొప్పిల పో

దోలును వాముపు పోట్ల పోగొట్టును

విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు

3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యార్థివృత్తి.

ఇది క్రియలో ఉట్టించి రావలెగా రెడ్డి ఎం. ఏ

గారి విరచితము నెల

0-4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల నద్వావమును గురించిన కాశ్మీ

యచర్య, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విర

చితము నెల

0-8-0

5. భారదాంబ.

సంఘదురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ

మందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యను

నాటకము నెల

0-4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏదోకముల వక్రనినాటకము. కోక

లై వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయ

బడినది నెల

0-8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

0-8-0

విజ్ఞానచంద్రికా తరవత్తు తరీక్షలలో బహు

మతులను బడసిన కంచపల్లి కంకమ్మగారిచే అను

వాదించ బడినది.

9. కవిత్వతత్వ విచారము.

క్రియలో ఉట్టించి రావలెగా రెడ్డి ఎం. ఏ

గారి కృతము నెల

1-8-0

10. తృణకంఠము

0-4-0

11. స్నేహలత

0-4-0

రాయప్రోలు నువ్వారావుగారిచే విరచితము.

12. ఏకభాషా లిప్తిపత్రం

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును దెలుపు శిల్పి పాత్రము

0-2-0

14. ఘోషలే చిత్రవలము

0-1-0

15. విలాకతరంగిణి

0-4-0

(ప్రస్తుతము కలుగు)

ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాలలందు, 7 తరహా కట్టిబిడ్డ, ముద్రాము.

నీటిక కి

కావేరి విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణము

కావేరి ప్రాంతో ఎలక్ట్రిక్ నిర్మాణము క్రియలో ఉ

అభివృద్ధియగుటకు బట్టి చూడగా భారతవర్షమున నీటిక కిని వకవరకొను ఉత్తము అభివృద్ధి నొందుచున్నట్లు విదితమును మున్నది. ఈ క్షేత్రములో విద్యుత్తును ఉట్టి ఏర్పాటులను చేయుటకు తగినప్రాత్నావహము కలగుచున్నది. ఇది మన జాతీయము పుష్కలము. కయే, పూర్వజాతీయము నన్నిటిని తెలియదనుచు నదినిరకే జాతీయమునునూడ నిరకొప్ప క్రియలో ఉట్టి ఉట్టి. కొలా 6 బంగారు గను లకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లము చేయుటకు మొదటి ఉద్దేశము. ఈ నిర్మాణమును బంగారుగనులకు తొలబడిరెండు మైళ్లదూర మును నున్నది. పుష్కలమునా నెక్కడను ఇంతదూరము విద్యుచ్ఛక్తి కానిపించలేదు. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి బెంగుళూరు నగరమునకు నూడ పంపబడుచున్నది అనుట పరిశ్రమలను, వీరములకు నీని నుపయోగించుచున్నది.

1902 వ తర్వాతము పూర్తి అయిన నిర్మాణమునకు 6000 గుట్టలకు క్రిందికి నూడెను. 1902 నుండి మొదలు కొని 1916 వ సంవత్సరము వరకును ఈ నిర్మాణమును వృద్ధి చేయగా, 21,000 గుట్టలకు క్రిందికి క్రిందికి యుండును. అరవ నిర్మాణమునకు మొదలు ప్రస్తుతమునా రూపము 32,92,000 ల అంచనాలను ఆమోదించిరి. నిర్మాణమునకు రూ 11,48,081 అను, క్రిందికి 22650 మొదలు 30,600 ల వరకు అభివృద్ధి చేయుటకు రూ 21,48,918 లకును.

ఈ విధానము కార్యరూపమును వాల్చింపుటకుండి యు, ప్రజలు విద్యుచ్ఛక్తిని అధికముగా కొను చుండి, అందుచే అప్పుడప్పు డీనిర్మాణముయొక్క ఉత్పత్తిస్థానము అభివృద్ధి చేయబడుచుండెను. ఉత్పత్తిస్థానమున ప్రస్తుతము 28660 గుట్టలకు క్రిందికి 15 యూనిట్లు కలవు. వాస్తవముగ ఉత్పత్తియ్యుడివిద్యుచ్ఛక్తి 21,600 గుట్టలకు క్రిందికి 1150 గుట్టలకు క్రిందికి ఒక యూనిట్లు విద్యుచ్ఛక్తి కృత్యేకించి ఉంచబడినది. 1917-18 సంవత్సరములయందు పుష్కలము 19,280 గుట్టలకు క్రిందికి అరవర మయ్యెను.

కొలారు బంగారుగనుల కంపెనీలవారు 2500 గుట్టలకు క్రిందికి కలగునట్లు అభివృద్ధి చేయవలయునని తెలిపి యుండి ఇంకను నీటి 8200 గుట్టలకు క్రిందికి అరవర మయ్యెను. బెంగుళూరు, మైసూరు నగరములవలె పరిశ్రమలకు 2000 గుట్టలకు క్రిందికి అరవర మయ్యెను. పుష్కలమున 27000 గుట్టలకు క్రిందికి అరవర మయ్యెను. ప్రస్తుతము 21,600 గుట్టలకు క్రిందికి ఉద్భవిల్లుచున్నది. కొలారు అరవరమైన క్రిందికి అందజేయుటకు ఇదివరకు ఉన్న 11 టురులైన్సుల ప్రాతరగుటచేతను, పుష్కలవిధానమునకు పనికి రావలయుటచేతను వాటిని తీసివై చివరకు విధానమునకు ఉపయోగించుటకు కొత్తవానిని చేయుటకును ఇతర వ్యయములను రూ 18,68,400 అంచనా చేయబడినది.

నూతన విధానమున ఈ నిర్మాణముయొక్క ఉత్పత్తి స్థానమందలి క్రిందికి 22,650 మొదలుకొని 27,000 వరకు అభివృద్ధి చేయుటకు గాక 8600 గుట్టలకు క్రిందికి పుష్కలముగ ఉంచవలయును. ఇట్టి విధానముగా క్రిందికి నుద్భవింపజేయుటకు ప్రస్తుత విధానమును మార్చివేసి యూనిట్లు 1150 గుర్తిముల క్రిందికి నిర్మి వానిని ఏర్పరచవలయును.

మొదటి పర్యాయము కృష్ణరాజసాగరు అనకట్టుకు కట్టినప్పుడు వేసవికాలములో 760 మ్యానెరులజలము ప్రవహించుచుండెను. కావుననే ఈసారి 27,000 గుట్టలకు క్రిందికి కలగజేయు స్థానము నేర్పరచుటకు వీలయ్యెను. శివసముద్ర జలతరములవద్ద 900 మ్యానెరుల జలప్రవాహము కలదు. 82,000 గుట్టలకు క్రిందికి కలగగలదు. యుండింకను దాని నభివృద్ధి చేయుటకు ప్రస్తుత విధానము అరకాక మేర్పరచబడినది.

క్రిందటి గురువారమునాడు శ్రీ బాద్రి లాయరు గారు డక్రను కళాశాలను వూడబోయి విద్యార్థులకు ఉన్నతమ స్వాగతమునిచ్చిరి. తాము పెద్దవారకునపుడు జాతీయనందనేక మార్లు గలుగును గావున వాటన్నిని నెదుర్కొనుటకు గిగిరితి వాధికకాశ్రీ శుభదర్శన సభ్యసంకరలమునని వారు విద్యార్థులను హెచ్చరించిరి. పరిశ్రమ లేదాభివృద్ధి కావల్యకము గావునను త్వరలో హిందూజాతీ పరిశ్రమ లభింపజేయగ నెరుగును గావునను విద్యార్థు లావిద్యలందు మంచిజ్ఞానము నలకుచుకొనవలయు ననిరి. సాంకేతివిద్య గూడ చాల అవసరమని వారు తెలిపిరి.

I

II

III

నాటి ను

జాతక మార్గాండము

నోటి ను.

669)

అ మ క ము న కు.

గుణానుపానబోధిణీ.

తప్పుకొనుచు.

మెసర్స్. బి. ఈస్. రావు బ్రదర్స్.
(1749) మెదక్కు తైల్యాన్.
అయిర్వేదావధాలయము, బంతురం, గుంటూరుజిల్లా.

స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

అందఱును చూచుకొనిన

అమృతం

అన్ని నోవులకు

మోసము కలుగదు.

జనము

పరమాపదము.

శిలశాస్త్రముననుసరించి, కాయపుష్పాభిరూపము. పార్శ్వపుష్పముల బారదోలును. పొట్టును బోగొట్టును. ఇది యిది యనగల నశలవిధమైన శాస్త్రములకు సంబంధించినది. వనమాలికలచే హిందూదేశముందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నెలకునొక యోగ్యతా క్రమము బాంధియున్నది. అన్ని దుశాచారములలోను విక్రమములు. ఒకసారి తరిమితి చూడుదు.

తామర తైలము

కామర, తీట, పిన్నగజ్జి, దురద, ఉంగరములనంటిచుట్టు, రసికాదుకు, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను వాడెను. రోజునొకటి వాడుకను చూచుకొనుట మంచిది. నెల 0-6-0 మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 రులములు మాత్రమే సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంత చూర్ణము

కంటి నొప్పులకు దివ్యమధము; కుశానగలిగియుండును. యర్ధసామాన్యముగా వాడుటకు తగియున్నది. నెల 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ప్రెసిడెంట్, ఫోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ శాస్త్రమునందు కెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతములైన న ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడెనగ్రంథముల నమృతములను దల పెట్టెదరేని కెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయము చేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాంత్యములను బడె యగలరు. అందునకు భాషాసేవకు చేయుటయును విశ్వసాహస్యమును కెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు ముఖ్యతలుగా గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మూర్తిమయ (పాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము), 3 అజామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యవారా యణపాఠము (ప్రబంధము.)

ఈ విషయమై వివరములు తెలిసికొన గోరువాడు క్రింది ఉపనామాకు వ్రాసికొనవలయును.

కెంకటరత్న కవి గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

సత్యాగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలుతో మన దేశపు చేతియగ్గములవలన నేయబడినవి.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-కి 1-0-0.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము 1-కి 0-14-0.

సాధారణమైన తువాళ్లు, ట్యులడి 1-కి 0-10-0 అంతకు పైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి.

నూలు చేతిరుమాళ్లు 60-వ నెంబరు 1-కి 0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రీయల్సు కంపెనీ,

505, హాడిసోఫ్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్, కంబీవరం. (962)

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రోజియన్"ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు శ్రువుపట్టి పాక్కులు పాక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రువు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుండును. ఈ కామ్రోజియన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలప్రతిఫలమును గురించియు అసలు యేనెట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రూ 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలవెట్టె నెం 553 రూ

389

మదరాసు

(ప్రీ కామ్రోజియన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE LADIES EARNED CARE AWYERS CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

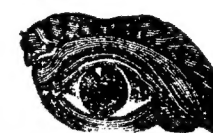
Price Re. 1/- Postage Extra

Agents:— F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

విశ్కోరియా ఆనుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరక్షణములు బహువిధముగా వాడుకయేబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డికనముచే వాధ తగినను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, పిరుపులు, దురదలు వగైరా నమస్త శైత్రోగములు వుదార్చబడును. కడు చీడలు వదిలెను. (1568)

1. అంగ్లము వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రకరణాలు గలవు. నెల రూ 1-4-0. 2. వైద్యమును పీఠకు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. నెల రూ 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్జన్.

పాశ్యపు వేంకటాచలవణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపదములు.

1. అష్టాంగిలాసరము:—అష్టాంగముల పేరుతోనె: ఈ అష్టాంగిలాస రసములను నిరోధిస్తే యున్నాడు. ఈ రసము అష్టాంగిలాస రసముగల సీసా కమయద్ద నుండలే: పేరుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపదము తోగలిగి లేదని తాత్. సంకీర్ణముగ అల్పగలరు. వివరము, మూడవ పాఠ్య: కర్మములు, నన్ని పాఠములు తెలుసుకునది తప్పక గుఱుచుకుని సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు. (594)

2. శ్రీనివాస తైలం:—పేరు గుర్తించు, నందుల సోపి: పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచు

3. కైకాన రాసము:—దీనిని నీచించినప్పుడునుండియే మూత్రమును కట్టక (శిలరా) వాంఛితేది, శిలశేది, అట్లు చేదులు గుఱుచు వాగలరు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.

4. బాలగుహోదయము:—విద్యులకు అలకారి; తియ్యక కుండు. మంచము, నులుబర్తము, అచర్ల శేది, కృతకము, కడు తృప్తియందుండు. అకలితేతంబులు మొదలగునవి గుఱుచును విద్యుల వృక్షిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు

5. శోకామయనార కస్తూరిమాత్రము:—విద్యులకు వంశ: పు మునిరినవారికి, బాంధికులకు ఉత్తమ గుణ: గారి. మంచము, వడికము, వర్ష, అచర్ల శేది, శిల కాతం, పార్శ్వజాయంత, ములుబద్ధం, జ్వరం, వతిజ్వరము, మర్మములు మొదలగు యింకా 5 శిల శోగములను గుఱుచుచేయును. (801)

150 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
తపాల వర్మతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-12-0
" " 25-కి 5-8-0

జివి కొనకుమో కూడ అనుపాదము తెలుగున కంతయును.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మొనూరు

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతం జనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.